

روزگار

سازمان حفاظت محیط زیست

doe.ir

طلوع خدمت

گزارش عملکرد سازمان حفاظت محیط زیست در دولت مردمی_انقلابی

سازمان حفاظت محیط زیست
doe.ir

اولین های بخش محیط زیست در دولت مردمی_انقلابی

تلاش های بی دریغ دولت مردمی_انقلابی در زمینه حفاظت از محیط زیست از اقداماتی بود که پیش از شهادت رئیس جمهور زیاد رسانه ای نشده بود. در ادامه به اقدامات مهم دولت مردمی در راستای حفاظت و پاسداری از محیط زیست اشاره خواهیم کرد.

مقدمه / ۸

جایگاه محیط زیست در اندیشه و کلام امام خمینی (ره) / ۱۱

جایگاه محیط زیست در اندیشه و کلام مقام معظم رهبری (مدظله العالی) / ۱۲

جایگاه محیط زیست در اندیشه و کلام رئیس جمهور شهید / ۱۵

پیشگفتار / ۱۶

فصل اول: استراتژی و برنامه عمل / ۱۹

بیانیه ارزش ها / ۲۰

بیانیه ماموریت / ۲۱

چشم انداز / ۲۱

اهداف کلان / ۲۱

هدف کلان ۱: توسعه حکمرانی مطلوب محیط زیست / ۲۲

هدف کلان ۲: حفاظت از تنوع زیستی / ۲۴

هدف کلان ۳: حفاظت از منابع زیستی کشور / ۲۹

هدف کلان ۴: همسو نمودن اهداف و برنامه های توسعه اقتصادی با محیط زیست / ۳۴

هدف کلان ۵: تحقق فرهنگ، اخلاق و عدالت محیط زیستی مبتنی بر فرهنگ اسلامی-ایرانی / ۳۷

هدف کلان ۶: مشارکت فعال و موثر در مناسبات، تعهدات و تحولات جهانی محیط زیست / ۳۹

فصل دوم: عملکرد در دولت مردمی / ۴۳

بخش اول: دفتر ریاست و دبیرخانه شورایعالی محیط زیست / ۴۵

بخش دوم: محیط زیست انسانی / ۴۹

حوزه محیط زیست انسانی از نگاه آمار / ۶۱

بخش سوم: محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی / ۶۷

حوزه محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی از نگاه آمار / ۷۳

بخش چهارم: محیط زیست دریایی و تالاب ها / ۷۷

حوزه محیط زیست دریایی و تالاب ها از نگاه آمار / ۸۶

بخش پنجم: آموزش و فرهنگ سازی محیط زیست / ۹۱

حوزه آموزش و فرهنگ سازی محیط زیست از نگاه آمار / ۹۸

بخش ششم: مشارکت های مردمی و سرمایه های اجتماعی در حوزه محیط زیست / ۱۰۱

حوزه مشارکت های مردمی و سرمایه های اجتماعی در حوزه محیط زیست از نگاه آمار / ۱۰۵

بخش هفتم: توسعه مدیریت، حقوقی و امور مجلس / ۱۰۷

بخش هشتم: امور بین الملل و کنوانسیون ها / ۱۱۵

بخش نهم: یگان حفاظت محیط زیست / ۱۱۹

بخش دهم: صندوق ملی محیط زیست / ۱۲۳

عملکرد صندوق ملی محیط زیست از نگاه آمار / ۱۲۵

بخش یازدهم: پژوهشکده محیط زیست و توسعه پایدار / ۱۲۷

عملکرد پژوهشکده محیط زیست و توسعه پایدار از نگاه آمار / ۱۲۹

فصل سوم: محیط زیست در برنامه هفتم / ۱۳۳

احکام بخشی حوزه محیط زیست / ۱۳۴

الزامات اجرای برنامه هفتم و رفع چالش های موجود / ۱۳۸

فصل چهارم: عملکرد سازمان حفاظت محیط زیست در قالب تصاویر / ۱۴۷

مقدمه

بسمه تعالی

در حقوق و قوانین کشور جمهوری اسلامی ایران محیط زیست به عنوان یک حق طبیعی، فطری و الهی بشر مورد توجه ویژه قرار گرفته است موضوعی که با توجه به قانون مدنی کشور و تعریف حق حیات برای کلیه موجودات زنده بعنوان تنها حق بین نسلی و آینده در قوانین موضوعی در نظر گرفته شده که تایید مصداق نقلی آن را می توان در ماده ۳ سیاست های کلی محیط زیست ابلاغی مقام معظم رهبری و اصل پنجاهم قانون اساسی مشاهده کرد.

بر این اساس اگرچه محیط زیست بعنوان یک امر حاکمیتی و نظارتی و بعنوان وظیفه اصلی دولت اسلامی در فقه و شرع مقدس دارای جایگاه ویژه منبعث از تعالیم اسلامی و سیره علمی و عملی معصوم می باشد اما به واسطه چالش هایی نظیر عدم توجه در نظام برنامه ریزی کلان، عدم قابلیت تعریف جرم و کیفر برای تخریب کنندگان و آلاینده ها مطابق قوانین تخصصی محیط زیست و ناکارآمدی ساختار و منابع علی الخصوص در حوزه فرابخشی و عدم استقرار مدیریت جامع منابع حیاتی دارای چالش های روز افزون است بر این اساس علیرغم آنکه که سال آینده سال پایانی سند چشم انداز ۱۴۰۴ بعنوان سند کلان راهبردی کشور است اما با تحقق مفهوم محیط زیست مطلوب برای احاد جامعه فاصله داریم.

مطابق این ضرورت دولت مردمی-انقلابی با لحاظ موضوع محیط زیست بعنوان

یکی از رویکردهای پایه و اساسی کشور سعی بر آن داشت که مفهوم ورود محیط زیست در برنامه ریزی کلان کشور و ایجاد تحول در آن را به منصف ظهور برساند، موضوعی که به خاطر چالش های باقیمانده از عدم تحقق اهداف عملیاتی خرد و کلان در سنوات گذشته و بروز پدیده های نوظهور محیط زیستی سبب پیچیده تر شدن تحقق این آرمان گردید به بیان دیگر اندیشه دولت مردمی-انقلابی حرکت به سمت توسعه با حفظ محیط زیست و احترام به آن بعنوان میراث بشری بود.

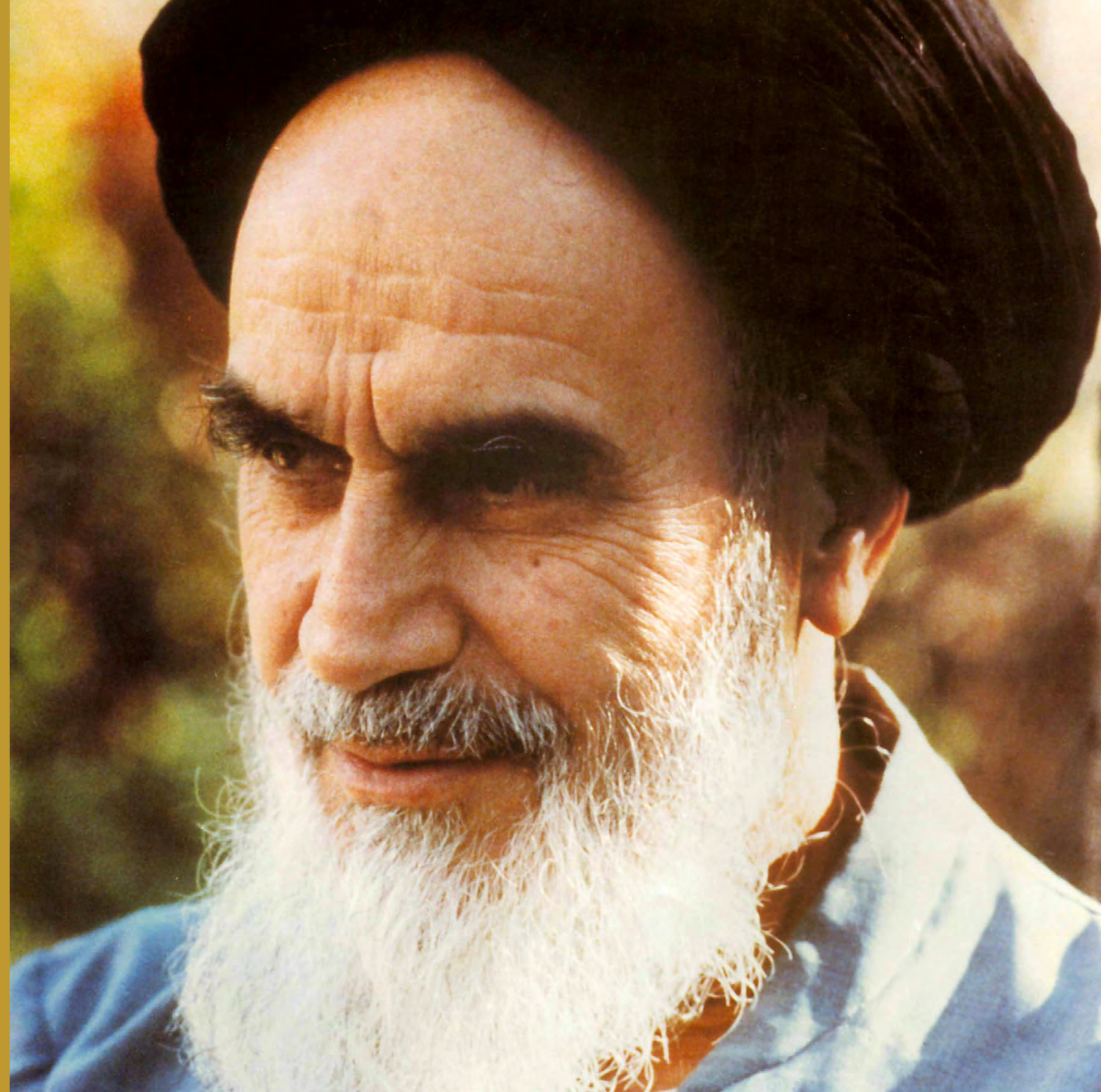
گزارش حاضر که به تلخیصی از بیان عملکرد سازمان حفاظت محیط زیست در قالب برنامه طلوع خدمت در دولت مردمی-انقلابی اشاره ای گذار دارد تنها بیانگر آن بخش از عملکرد می باشد که قلم قدرت تحریر و تصویر گذرا بیان داشت و الا در پس هر یک از این موضوعات انجام شده تلاش بیش از ۷۰۰۰ نفر نیروی ارزشمند و متعهد، ۴۹۸ نفر شهید و جانباز محیط بان سازمان حفاظت محیط زیست و درد و رنج های آنها نهفته است که امید است بزودی این تلاش ها به سر منزل مقصود برسد.

در نگاهی دیگر و در این گزارش علاوه بر عملکرد به موضوع برنامه هفتم توسعه و جایگاه محیط زیست و برنامه افق ۱۴۱۴ محیط زیست کشور پرداخته شده موضوعی که امید است در ادامه مسیر مورد توجه دولتمردان و برنامه ریزان کلان کشوری قرار گیرد تا مفهوم عینی آرمان رییس جمهور شهید مبنی بر اینکه هر گونه توسعه فرع بر محیط زیست است جنبه عینی تری داشته باشد.

جایگاه محیط زیست در اندیشه و کلام امام خمینی (ره)

در حفظ محیط زیست و سالم سازی طبیعت و جلوگیری از قطع درخت ها حتی در منازل و املاک اشخاص،... فقها امروز باید برای آن فکری بنمایند.

(صحیفه امام؛ جلد ۲۱، ص: ۱۷۷)

جایگاه محیط زیست در اندیشه و کلام مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

مسئله محیط زیست، مسئله این دولت یا آن دولت، مسئله ی این شخص یا آن شخص و مسئله این جریان و یا آن جریان نیست بلکه موضوعی کشوری و ملی است که باید برای حل مشکلات مرتبط با آن، همه دست به دست یکدیگر دهند.

(دیدار مسئولان و دست اندرکاران محیط زیست و منابع طبیعی ۱۳۹۳/۱۲/۱۷)

مسأله محیط زیست یا حفظ منابع طبیعی، برای ما مساله ای تجملاتی و درجه دو نیست؛ یک مساله حیاتی است. در تلاش ما برای توسعه کشور، اولویت باید در این بخش باشد.

(بیانات پس از بازدید از مؤسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع ۱۳۷۷/۱۲/۱۴)

جایگاه محیط زیست در اندیشه و کلام رئیس جمهور شهید

هر توسعه یافتگی را باید فرع بر محیط زیست بدانیم توسعه صنعتی ضرورت است، اما این توسعه فرع بر حفظ محیط زیست است. اگر محیط زیست برای مردم امن و آرام نباشد، توسعه یافتگی درست در جای خودش قرار نمی گیرد و حتی به تهدید برای سلامت انسان ها تبدیل میشود.

(سخنرانی در نشست منطقه ای وزیران محیط زیست کشورهای منطقه ۲۱/۰۴/۱۴۰۱)

پیشگفتار

ارتقای شاخص عملکرد محیط زیستی کشور و حرکت از پیوست انگاری ملاحظات محیط زیستی در برنامه های توسعه به توسعه مبتنی بر ظرفیت های محیط زیستی سرزمینی و سطح فناوری رویکرد پایه و چرخش تحول آفرین محیط زیست در بخش محیط زیست سند تحول دولت مردمی_انقلابی برای پیشرفت ایران عزیز بود، اما آنچه در سازمان حفاظت محیط زیست برای تحقق این مهم رخ نمود عزم این سازمان و کارکنان خدوم و زحمتکش آن بر پایه شش میثاق اصیل در بستر نهاد توسعه کشور بود، اول محیط زیست مردم پایه، هوشمند و فناورانه، دوم آنکه هیچ پروژه عمرانی بدون مجوز محیط زیست کلنگ زنی نشود، سوم اینکه هر صنعت و فعالیت معدن کاوی قبل از اجرا باید تصفیه خانه داشته باشد، چهارم اینکه تمامی صنایع و آلاینده های جوی مکلف به نصب سیستم های پایش آنلاین و اتصال آن به سیستم پایش آنلاین سازمان حفاظت محیط زیست شوند، پنجم اینکه حفاظت از تنوع زیستی کشور به سمت استفاده از ظرفیت سرمایه اجتماعی و مشارکت مردمی و بهره گیری از فناوری های حرکت نماید و ششم دیپلماسی فعال محیط زیستی با جهان که به حمد خداوند متعال این میثاق ها علیرغم تمام کاستی ها علی الخصوص در حوزه منابع عملیاتی گردید. جای آن دارد در اینجا علاوه بر تشکر از حسن اعتماد رئیس جمهور شهید آیت الله دکتر رئیسی و همکاری تمام عزیزان در هیئت وزیران مراتب قدردانی خود را از همکاران ارزشمند خود در سطوح صف و ستاد اعلام و از آنها درخواست مجاهدت روزافزون در ادامه این مسیر مقدس برای حفظ محیط زیست بعنوان حق بین نسلی و میراث گرانبها ما برای نسل آینده داشته باشیم.

من ... التوفیق

علی سلاجقه

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان

فصل اول: استراتژی و برنامه عمل

استراتژی محیط زیست در دولت مردمی_انقلابی بر پایه رویکرد های بنیادین تحول در محیط زیست کشور و ارتقای شاخص های آن طراحی شده، این روش شناسی که تلاش آن برای تحقق ایجاد محیط زیست سالم برای آحاد جامعه می باشد، سعی بر آن دارد که نسبت به حفظ محیط زیست بر پایه مشارکت عمومی و حق بین نسلی اقدام نماید.

بیانیه ارزش ها

- و تفکر در این آیات هست که دریچه گشایش مشکلات و بهره گیری از این منابع خدادادی در راستای تکامل انسان را می گشاید.
۲. بهره وری مستمر انسان از طبیعت با حفظ تعادل زیستی آن امکان پذیراست.
۳. انسان به عنوان خلیفه خداوند بر روی زمین به عنوان مالک غیر حقیقی ماذون درحدود اذن خالق درمحدوده احکام و مقررات وضع شده از سوی خالق شارع حق تصرف در طبیعت را دارد.
۴. محیط زیست جزء انفال و از اموال عمومی است.
۵. حفظ محیط زیست وظیفه همگانی محسوب می شود.
۶. حفاظت از طبیعت و محیط زیست یک حق بین نسلی است.
۷. فعالیت های توسعه ای و اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند ممنوع است.
۸. بهره مندی از محیط زیست مطلوب حق هر

گزاره های موجود در بیانیه ارزش ها بر پایه مبانی ارزشی و بینشی برگرفته از آموزه های قرآن مجید و سیره ائمه معصومین (ع)، قانون اساسی و سند چشم انداز بیست ساله نظام جمهوری اسلامی ایران، سیاست های کلی ابلاغی محیط زیست توسط مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و سند تحول دولت مردمی-انقلابی تدوین شده است و مشخص کننده جهت گیری های کلی، اولویت ها و باید و نباید ها در حوزه محیط زیست کشور می باشند. مهم ترین این ارزش ها عبارتند از:

۱. طبیعت و محیط زیست از مصادیق بارز آیات و نعمت های الهی است و تاکید بر نظر، تدبیر

چشم انداز

- فرد از جامعه ایرانی و جز وظایف حسبیه دولت اسلامی است.
۹. تعامل فعال با محیط جهانی و با حفظ منافع و مصلحت نظام جمهوری اسلامی ایران و نیز استفاده از تجربیات و دستاوردهای علمی بشر درخصوص محیط زیست و بهره گیری از آن ها در چارچوب مبانی ارزشی و بینشی نظام جمهوری اسلامی ایران درخور توجه می باشد.
- برنامه تحولی دولت مردمی-انقلابی فراهم نماید.

بیانیه ماموریت

- سازمان حفاظت محیط زیست کشور، متولی اصلی حفاظت از کلیه مؤلفه های محیط زیست در کشور با مشارکت دیگر نهادها و سازمان های دولتی و خصوصی می باشد. این سازمان مأموریت دارد تا زمینه های ارتقای شاخص عملکرد محیط زیستی کشور و پایداری آن، تحقق اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و سیاست های کلی محیط زیست ابلاغی مقام معظم رهبری را در راستای رسیدن به محیط زیست مطلوب در قالب
۱. توسعه حکمرانی مطلوب محیط زیست
 ۲. حفاظت و احیای منابع زیستی و تنوع زیستی کشور
 ۳. همسو نمودن اهداف و برنامه های توسعه اقتصادی با محیط زیست
 ۴. تحقق فرهنگ، اخلاق و عدالت محیط زیستی

- مبتنی بر فرهنگ اسلامی- ایرانی و افزایش مسئولیت پذیری اجتماعی محیط زیستی
- ۵. مشارکت فعال و موثر در مناسبات، تعهدات و تحولات جهانی محیط زیستی
- ۶. تاب آوری در برابر اثرات تغییر اقلیم
- پیشگیری و ممانعت از انتشار انواع آلودگی‌های غیرمجاز و جرم‌انگاری تخریب محیط زیست و مجازات مؤثر و بازدارنده آلوده کنندگان و تخریب کنندگان محیط زیست و الزام آنان به جبران خسارت.

راهنبرد:

- مدیریت جامع، هماهنگ و نظام مند محیط زیست

برنامه ها، اقدامات و فعالیت های مرتبط:

۱. **تقویت ظرفیت حقوقی و قضایی بخشی و فرابخشی محیط زیست**
 - بازنگری، اصلاح و وضع قوانین جدید در حوزه محیط زیست و منابع طبیعی
 - بازنگری، اصلاح و وضع استانداردهای جدید در حوزه محیط زیست و منابع طبیعی
 - بازنگری، اصلاح و وضع دستورالعمل ها جدید در حوزه محیط زیست و منابع طبیعی
 - جرم انگاری از حقوق محیط زیست و منابع طبیعی
- مدیریت جامع، هماهنگ و نظام مند منابع حیاتی (از قبیل هوا، آب، خاک و تنوع زیستی)
- مبتنی بر توان و پایداری زیست بوم بویژه با افزایش ظرفیت ها و توانمندی های حقوقی و ساختاری مناسب همراه با رویکرد مشارکت مردمی.
- ایجاد نظام یکپارچه ملی محیط زیست.
- اصلاح شرایط زیستی به منظور برخورداری ساختن جامعه از محیط زیست سالم و رعایت عدالت و حقوق بین نسلی.

- تقویت و تجهیز یگان حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی
- جبران خسارات وارده محیط زیستی به افراد حقیقی و حقوقی
- ۲. **تقویت ساختارهای محیط زیست کشور**
 - تقویت ساختارهای بخشی محیط زیست و منابع طبیعی
 - تقویت ساختارهای فرابخشی محیط زیست و منابع طبیعی
 - تقویت تجهیزات و منابع بخشی و فرابخشی محیط زیست و منابع طبیعی
 - توانمند سازی حرفه ای و تخصصی محیط زیستی
 - ایجاد نظام فنی _ مهندسی متخصصان محیط زیست
 - استقرار نظام بهره وری و مدیریت سبز
 - استقرار کامل نظام جرائم محیط زیستی تخریب کنندگان و آلوده کنندگان محیط زیست
 - تقویت صندوق ملی محیط زیست
- ۳. **استقرار نظام آمایش سرزمین و توازن**
 - استقرار نظام ارزیابی اثرات محیط زیست
 - استقرار نظام ارزیابی راهبردی محیط زیست
 - استقرار نظام خود اظهاری پایش و آزمایشگاه های متعمد
- ۴. **ارزیابی طرح ها و برنامه های توسعه ای، تولیدی و اقتصادی کشور**
 - استقرار نظام ارزیابی اثرات محیط زیست
 - استقرار نظام ارزیابی راهبردی محیط زیست
 - استقرار نظام خود اظهاری پایش و آزمایشگاه های متعمد
- ۵. **استقرار نظام پایداری محیط زیست**

- تدوین مدل ملی شاخص‌های پایداری
- تعیین و اجرای ضوابط و معیارهای پایداری ناظر

۴ هدف کلان ۲: حفاظت از تنوع زیستی کشور

سیاست مرتبط:

- تهیه اطلس زیست‌بوم کشور و حفاظت، احیاء، بهسازی و توسعه منابع طبیعی تجدید پذیر (مانند دریا، دریاچه، رودخانه، مخزن سدها، تالاب، آبخوان زیرزمینی، جنگل، خاک، مرتع و تنوع زیستی بویژه حیات وحش) و اعمال محدودیت قانونمند در بهره‌برداری از این منابع متناسب با توان اکولوژیک (ظرفیت قابل تحمل و توان بازسازی) آنها بر اساس معیارها و شاخص‌های پایداری، مدیریت اکوسیستم‌های حساس و ارزشمند (از قبیل پارک‌های ملی و آثار طبیعی ملی) و حفاظت از منابع ژنتیک و ارتقاء آنها تا سطح استانداردهای بین‌المللی و

راه اندازی پایگاه داده تنوع زیستی.

راهنبرد:

- مدیریت یکپارچه اکوسیستم‌ها

برنامه‌ها، اقدامات و فعالیت‌های مرتبط:

۱. مدیریت پایدار و یکپارچه تنوع زیستی کشور

- تدوین و اجرای طرح‌های توجیهی - تفصیلی مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست
- تهیه و اجرای برنامه‌های حفاظتی و احیاء گونه‌ها
- حفاظت، پایش و احیاء تالاب‌ها، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها و سایر منابع آبی
- مدیریت و حفاظت مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست (مناطق چهارگانه، شکار ممنوع) و تقویت سپرهای (کریدورهای) حفاظتی
- پایش، حفاظت و احیاء زیست بوم‌های حساس و شکننده خشکی و آبی

- تدوین و اجرای برنامه جامع توسعه گردشگری طبیعی
- حفاظت از ذخائر ژنتیکی و فسیلی کشور
- تعیین الگوی کاربری اراضی و ارزیابی توان اکولوژیک زیست بوم‌ها
- پیشگیری و کنترل بیماری‌های شایع در حیات وحش
- ارتقا کمیّت و کیفیت مناطق تحت مدیریت برای حفاظت از تنوع زیستی
- استقرار سیستم مرکزی پایش برخط مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست
- شناسایی، حفاظت و احیاء اجزای تنوع زیستی کشور
- شناسایی، کنترل و مقابله با گونه‌های غیر بومی و مهاجم
- پیشگیری و ممانعت از قاچاق حیات وحش
- بهره‌گیری و توسعه مشارکت مردمی در حفاظت از تنوع زیستی
- پایش زیستگاه‌ها و حیات وحش با بهره‌گیری از

تجهیزات و فن‌آوری نوین

- نظارت بر فعالیت‌های آبی‌پرووری در منابع آب‌های داخلی (تالاب‌ها، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها، منابع آب‌های پشت سد و سایر آب‌های زیرزمینی)
 - تهیه برنامه پایش، کنترل و مدیریت گونه‌های غیربومی و مهاجم
 - شناسایی مناطق جدید و الحاق به شبکه مدیریتی مناطق تحت مدیریت مد نظر
 - ارزشگذاری اقتصادی زیست بوم‌های تالابی، ساحلی و دریایی
- #### ۲. حفاظت، صیانت، بهره‌برداری پایدار و مدیریت پایدار و یکپارچه حفاظت از سواحل و دریاها
- توسعه دریا محور کشور از طریق پیشنهاد ایجاد مدیریت واحد و یکپارچه با تجمیع و تلفیق شوراهای عالی صنایع دریایی کشور، اقیانوس‌شناسی، بنادر و دریانوردی و ... در شورایی عالی آمایش سرزمین به عنوان نهاد سیاستگذاری و نظارت و پایش پایداری توسعه

- بهبود شاخص های ایمنی و حفاظت از محیط زیست دریایی در شناورهای با پرچم ایران، بنادر، اسکله ها و سازه های فراساحلی (قفس های دریایی پرورش ماهی و ...)، پتروشیمی ها، پالایشگاه ها و سایر صنایع وابسته به دریا با تاکید بر مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی
 - افزایش جمعیت پذیری مناطق ساحلی و جزایر کشور از طریق ارتقای تاب آوری در برابر تغییرات اقلیمی علی الخصوص تغییرات سطح آب های آزاد یا پسروری دریا در دریای خزر، تولید آب شیرین از دریا بدون تولید تلخابه، ایجاد شهرها و سکونتگاه های زیست بوم پذیر، افزایش ظرفیت اشتغال و کارآفرینی و امنیت شغلی و تامین امنیت اجتماعی مطلوب
 - تدوین و اجرای پهنه بندی فضایی (Marine Spatial Planning) و آمایش مناطق دریایی (Sea Use Planning) کشور به منظور مکان یابی استقرار فعالیت ها و تعیین ظرفیت
- هر کاربری از طریق ارزیابی توان اکولوژیک، ظرفیت برد و توان خودپالایی محیطی و بهره گیری از فناوری های نوین
- به روزنمایی مطالعات طرح مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی (Integrated Coastal Zone Management) با توجه به نتایج مطالعات فوق (پهنه بندی فضایی و آمایش مناطق دریایی) و مطالعات آمایش استان های ساحلی و جزایر به منظور آزادسازی کامل حریم قانونی دریا و استقرار مدیریت یکپارچه در سواحل سرزمینی و جزایر
 - اجرای برنامه اقدام ملی حفاظت از محیط زیست دریایی متضمن تهیه و اجرای برنامه های مدیریت زیست بومی و حفاظت از تنوع زیستی و زیستگاهی با تاکید بر زیستگاه ها و گونه های در معرض خطر، پیشگیری، کنترل، کاهش و مقابله با انواع آلودگی های دریایی، توانمندسازی و جلب مشارکت های مردمی در صیانت از محیط زیست دریایی، ارتقای تاب آوری و

- سازگاری با تغییرات اقلیمی در سواحل و جزایر و تحقق توسعه متوازن و بخردانه آن
- تکثیر و بازسازی ذخایر گونه های حمایت شده و ارزشمند دریایی و استفاده از روش های نوین تکثیر و تولید متراکم آبزیان شیلاتی و احیای زیستگاه های حساس آسیب دیده.
 - تدوین و اجرای شیوه های اصولی اکتشاف، استخراج، تولید و بهره برداری پایدار از منابع زیستی و غیرزیستی دریا
 - ممنوع کردن صید ترال و تقویت صید مسئولانه بر اساس ارزیابی ذخایر و میزان مجاز قابل برداشت از منابع آبی و افزایش راندمان تولید آبزیان از طریق بکارگیری روش های نوین پرورش و سیستم های متراکم و مدار بسته و بازچرخانی آب
 - ایجاد بنادر نسل سوم و چهارم با تاکید بر ایجاد بنادر شناور در آب های فراساحل و ارائه خدمات بندری نوین به شناورها در تمامی بنادر کشور (تامین برق مورد نیاز کشتی های هیبرید از طریق منابع تجدیدپذیر، ارائه سوخت های نوین
- نظیر هیدروژن، متانول و ...، خدمات بندری نظیر دریافت زباله و مواد زائد نفتی و غیرنفتی، مواد سمی و خطرناک، دریافت و تصفیه پساب تولید شده و فاضلاب شناورها و مدیریت رسوبات و آب توازن، تعمیر و بازسازی یا بازیافت محیط زیست مدار شناورها، بانکرینگ و ...)
- نوسازی خطوط فرسوده انتقال نفت و گاز با اولویت سکوها های قدیمی استخراج و صادرات نفت
 - ارتقا سطح حفاظتی مناطق دریایی تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست از جمله مناطق بویژه حساس دریایی، مناطق کنترل انتشار گازهای NOx و SOx و احداث، تکمیل و نوسازی و تجهیز محیط بانی های ساحلی و هوشمندسازی حفاظت از طریق بکارگیری فناوری های نوین و تصاویر ماهواره ای و مشارکت مردم و افزایش وسعت مناطق تحت پوشش حفاظتی و به روزنمایی نقشه مناطق حساس ساحلی و دریایی و تهیه برنامه مدیریت محیط زیستی برای جزایر (شناسنامه زیستی).

- مستثنی شدن سازمان حفاظت محیط زیست از مفاد بند الف ماده ۶۵ (واگذاری اختیارات به سازمان منطقه آزاد تجاری) و ماده ۶۸ (تشکیل سازمان توسعه مکران و واگذاری اختیارات به سازمان مزبور) قانون احکام دائمی و قانون چگونگی تشکیل سازمان مناطق آزاد علی‌الخصوص در اعمال مدیریت محیط زیستی بر سواحل و جزایر تحت مدیریت آن سازمان و ثبت اسناد مالکیت تالاب های کشور به نام سازمان حفاظت محیط زیست به نمایندگی دولت.
- ایجاد سامانه حمایت از تصمیم گیری مکاندار از طریق تقویت بانک داده های دریایی و بهره‌گیری از اطلاعات مندرج در سامانه جامع محیط زیست
- توسعه شبکه فراگیر ملی اندازه گیری و پایش ادواری محیط زیست دریایی شامل پارامترهای زیستی، فیزیکوشیمیایی، آلودگی ها و سایر مشخصه های دریایی در سواحل،

- جزایر و دریاهاى کشور و اتصال به شبکه‌های بین‌المللی و منطقه ای توسط سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری دستگاه های ذیربط تکمیل، تجهیز و توانمند سازی آزمایشگاه های موجود و احداث آزمایشگاه‌های تخصصی ملی مورد نیاز در بخش توسعه فناوری و دانش فنی و تشکیل شبکه ملی آزمایشگاهی دریایی کشور با ارتقای پارامترهای قابل سنجش نظیر ترکیبات سمی و خطرناک موجود در ساختار شناورها (IHM)؛ آنالیز آب توازن و ...
- احداث، تکمیل و راه‌اندازی مراکز اصلی و فرعی پیشگیری و مقابله با آلودگی محیط زیست دریایی در جزایر و سواحل خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر برای پوشش کامل آب های تحت حاکمیت و صلاحیت کشور براساس استانداردهای مرتبط توسط دستگاه های مسئول
- ۳. **مدیریت پایدار و یکپارچه منابع طبیعی تجدیدپذیر**

- حمایت از تولید دام به روش صنعتی
- حفاظت و احیاء جنگل های طبیعی زاگرس و هیرکانی
- توسعه زراعت چوب و مبارزه با قاچاق چوب و محصولات جنگلی و مرتعی
- تامین سوخت کافی برای جایگزینی سوخت هیزمی
- کاهش بهره برداری از جنگل های طبیعی و مراتع کشور
- احیا، توسعه و بهره برداری اصولی از جنگل های کشور
- ساماندهی و تثبیت مالکیت اراضی ملی و دولتی و صدور اسناد مالکیت
- پیاده سازی فرآیند کشاورزی هوشمند
- احیا، توسعه و بهره برداری اصولی از مراتع کشور
- تامین تجهیزات یگان حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی و اطفاء حریق منابع طبیعی
- ایجاد یگان حفاظت دریایی
- ایجاد یگان پهبادی و پرنده ای در سطح کشور
- نظارت و ساماندهی خروج دام و کنترل چرای دام در مناطق تحت مدیریت، جنگل ها و مراتع ارتقا سطح پوشش حفاظتی و حمایت از جنگل ها و مراتع کشور
- حد نگاری (کاداستر) منابع طبیعی
- ۴. **پایش و حفاظت از ایمنی زیستی**
- تهیه، تدوین و اصلاح قوانین، مقررات، آیین نامه های مربوطه و روش های تضمین بهره برداری از فواید فناوری زیستی جدید و پیشگیری از آثار سوء احتمالی کاربرد این فناوری بر تنوع زیستی، سلامت انسان و دام، گیاه و محیط زیست
- تعیین رژیم محصولات GMO
- ۵. **هدف کلان ۳: حفاظت از منابع زیستی کشور**
- سیاست مرتبط:
- پایش مستمر و کنترل منابع و عوامل آلاینده هوا، آب، خاک، آلودگی‌های صوتی، امواج و اشعه‌های مخرب و تغییرات نامساعد اقلیم و الزام به رعایت استانداردها و شاخص‌های محیط زیستی در قوانین و مقررات، برنامه‌های

توسعه و آمایش سرزمین.

- مدیریت تغییرات اقلیم و مقابله با تهدیدات محیط زیستی نظیر بیابان‌زایی، گرد و غبار بویژه ریزگردها، خشکسالی و عوامل سرایت دهنده میکروبی و رادیواکتیو و توسعه آینده‌نگری و شناخت پدیده‌های نوظهور محیط زیستی و مدیریت آن.

راهبرد:

- مدیریت یکپارچه منابع زیستی

برنامه‌ها، اقدامات و فعالیت‌های مرتبط:

۱. پیشگیری، پایش، بهبود و کنترل کیفیت هوا

- عرضه بنزین با استاندارد یورو ۴ و دیزل با گوگرد کمتر از ۴۰ قسمت در میلیون در کلان شهرها
- راه اندازی و تکمیل شبکه ملی پایش آلودگی هوا، صدا و امواج با بهره‌گیری از سیستم‌های زمینی و ماهواره ای
- استقرار سیستم پایش بر خط صنایع بزرگ
- افزایش سرانه فضای سبز در شهرها و حریم

آن‌ها

- گسترش زیرساخت‌های الکترونیکی خدمات رسانی در بخش دولتی و عمومی به منظور کاهش سفرهای درون شهری
- از رده خارج نمودن خودروها و موتورسیکلت‌های فرسوده
- نصب و به کارگیری فیلتر جذب ذرات دیزل برای تمامی خودروهای دیزلی وارداتی و تولید داخل
- اجرای برنامه معاینه فنی و نظارت بر استاندارد خودروها و موتورسیکلت‌ها
- کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای نسبت به روند موجود
- تدوین و اجرای برنامه جامع کاهش آلودگی هوا، صدا و امواج
- خود اظهاری در پایش منابع صنعتی، خدماتی و معدنی
- تولید سوخت‌های پاک برای کشتیرانی (سولفورزدایی از سوخت مازوت و بهره‌گیری از

آب زیرزمینی

- افزایش بهره‌وری آب در بخش کشاورزی
- تکمیل شبکه تأسیسات جمع‌آوری، تصفیه و دفع بهداشتی فاضلاب صنعتی، کشاورزی، خدماتی و زیربنایی
- تدوین و اجرای الگوی مصرف بهینه آب مصارف خانگی، کشاورزی و صنعتی و به منظور تامین و تخصیص حقابه/نیاز آبی زیست محیطی تالاب‌ها و دریاچه‌ها
- تکمیل، تجهیز و توسعه شبکه پایش کمی، کیفی و آلودگی منابع آب
- احداث و توسعه شبکه جمع‌آوری فاضلاب خانگی و بازچرخانی آب
- نظارت بر ارتقا، توسعه سیستم‌های جمع‌آوری و تصفیه و بازچرخانی پساب و فاضلاب
- تدوین و اجرای برنامه جامع احیا رودخانه‌های کشور
- افزایش جمعیت تحت پوشش آب شهری
- افزایش جمعیت تحت پوشش آب روستایی
- افزایش جمعیت تحت پوشش فاضلاب شهری

انرژی‌های نوین نظیر الکتریسیته، هیدروژن،

- متانول و ...) و انرژی‌های تجدیدپذیر در سواحل و مناطق دریایی کشور (امواج، باد، نور خورشید و)
- بکارگیری فن‌آوری‌های نوین و پیشرفته به منظور ارتقاء سطح کمی و کیفی پایش و هشدار
- تقویت و تحکیم الزامات و خلاءهای قانونی در رعایت استانداردها و شاخص‌های زیست‌محیطی
- الزام ایجاد و بهره‌برداری از بانک‌های اطلاعاتی مدون و هدفمند جهت شناسایی و پایش مستمر و مدیریت بهینه انتشار آلودگی
- ارتقاء زیرساخت‌های قانونی جهت افزایش بهره‌وری از توانمندی بخش خصوصی در تقویت نظام مدیریت پایش
- ۲. مدیریت یکپارچه منابع آب زیرزمینی و سطحی
- تدوین و اجرای سند ملی مدیریت کمی و کیفی منابع آب ایران
- ایجاد تعادل بین تغذیه و برداشت از سفره‌های

- افزایش جمعیت تحت پوشش فاضلاب روستایی
- ایجاد و ساماندهی تشکل های آب بران
- اجرای طرح های کوچک تامین آب استانی
- انجام عملیات آبرسانی و توزیع شبکه آب
- مطالعات تعیین حد بستر و حریم رودخانه ها
- اجرای عملیات ساماندهی رودخانه ها
- اجرای عملیات زیر گذر حد بستر رودخانه ها
- تعیین حد بستر و حریم سواحل دریاها، دریاچه ها و تالاب ها
- تعیین و تامین نیاز آبی زیست محیطی دریاچه ها و تالاب ها
- اجرای عملیات زیر گذر حریم سواحل، دریاچه ها و تالاب ها
- کنترل، نظارت و مسلوب المنفعه نمودن چاه های آب متخلف
- تجهیز چاه ها به ابزار اندازه گیری هوشمند
- تقویت آبخوان از طریق بازسازی، نگهداری و بهره برداری طرح های تغذیه مصنوعی و

- پخش سیلاب موجود
- خرید چاه های کم بازده کشاورزی برای تعادل بخشی منابع آب زیر زمینی
- ارتقاء و نوسازی تصفیه خانه های آب (بخشی از فرآیندها در هر سال)
- بازسازی خطوط انتقال آب بزرگ
- مدیریت کیفیت منابع آب در سطح حوزه آبریز کشور
- تکمیل و تجهیز ایستگاه های اندازه گیری در محدوده عمل شرکت های آب منطقه ای
- طراحی شبکه اندازه گیری منابع آب کشور
- توسعه سامانه های نوین آبیاری
- اجرای مدیریت جامع حوزه های آبخیز
- رعایت توان و پایداری زیست بوم با بهره گیری از اصول آمایش سرزمین
- تدوین برنامه مدیریت زیست بومی و منابع طبیعی تجدید پذیر بمنظور حفاظت و احیا و بهسازی و بهره برداری پایدار از منابع با استفاده از توان اکولوژیک و بر اساس معیارها

- و شاخص های پایداری و استفاده از ظرفیت های مردمی
- اجرای اقدامات اولویت دار مندرج در برنامه مدیریت زیست بومی در حوضه های تالابی
- تالاب های دارای برنامه مصوب و پایش منظم میزان اجرایی شدن آن
- تغییر استراتژی کشور با رویکرد قیمت گذاری منابع آب متناسب با ارزش اقتصادی
- تشویق سرمایه گذاران برای فروش و یا پیش فروش پساب خروجی
- ایجاد سامانه جامع اطلاعات کمیت و کیفیت منابع آب
- اولویت استفاده از آب های نامتعارف با رعایت استاندارد ها، حدود مجاز و شاخص های کیفی منابع آب و خاک کشور در کاربری صنعتی و کشاورزی
- استقرار نظام همگانی بیمه زیست محیطی با همکاری بیمه مرکزی به منظور جبران خسارت ناشی از آلودگی های منابع زیستی
- اجرای طرح های آبخوانداری و آبخیز داری در

- سطح حوزه های آبریز
- ۳. **راهبری، کنترل و بهبود کمی و کیفی منابع خاک**
- ایجاد نظام بهره برداری از منابع خاک با توجه به استعداد اراضی
- مدیریت جامع محیط زیستی مواد شیمیایی، سموم خطرناک، مواد پرتوزا و مواد زائد جامد خطرناک
- تعیین تعادل دام در مرتع و جنگل و مدیریت دام مازاد بر توان طبیعی
- مدیریت و کنترل پسماندهای عادی، بیمارستانی، صنعتی و کشاورزی
- کنترل عرضه و مصرف سم و کود و امحاء سم و کود غیر مجاز
- توسعه مبارزه بیولوژیک و استفاده از کودهای آلی و زیستی
- تجهیز و ساماندهی پسماندهای استان های ساحلی کشور
- کنترل عوامل و مقابله با فرسایش خاک و بیابانزایی

- پیشگیری، کنترل، کاهش و پاکسازی آلودگی خاک های کشور
- گسترش دفع بهداشتی پسماندها
- بهبود مکانیزاسیون جمع آوری پسماندها
- افزایش میزان تفکیک زباله از مبدا
- افزایش تعداد روستاهای دارای مدیریت پسماند
- مدیریت و کاهش مصرف کود و سم شیمیایی
- حذف کامل آزبست از محیط های کار در راستای کنوانسیون روتردام
- حذف کامل جیوه از محیط کار
- پایش باقیمانده سموم و کودهای شیمیایی پرخطر
- ساماندهی محل دفن پسماند
- احیاء و جبران خسارت و بازگردانی منظر به حالت مطلوب توسط مجریان طرح های توسعه ای، صنایع و بهره برداران
- ۴. مدیریت تغییر اقلیم و مبارزه با تهدیدات زیستی
- تدوین برنامه مقابله با ریزگردها و پدیده گرد و

- غبار داخلی
- اجرای عملیات بیابان زدائی و کنترل کانون های بحران و تثبیت شن های روان
- ایجاد مدیریت جامع و یکپارچه برای کاهش آثار سوء ناشی از تغییر اقلیم و تاب آوری زیستی اکوسیستم ها
- مقابله با مخاطرات محیط زیستی و کنترل اثرات آن بر محیط زیست
- استقرار نظام پدافند غیر عامل محیط زیست
- تصویب ماده واحده قانون مدیریت تغییر اقلیم
- ظرفیت سازی دستگاهی جهت مدیریت تغییر اقلیم
- مطالعه اثرات تغییر اقلیم بر حوزه های آبریز و آبریان کشور
- ایجاد نظام یکپارچه و هماهنگ کنترل و مبارزه با قاچاق و برداشت حیات وحش

🎯 هدف کلان ۴: همسو نمودن اهداف و برنامه های توسعه اقتصادی با

محیط زیست

سیاست مرتبط:

- گسترش اقتصاد سبز با تأکید بر:
 ۱. صنعت کم کربن، استفاده از انرژی های پاک، محصولات کشاورزی سالم و ارگانیک و مدیریت پسماندها و پساب ها با بهره گیری از ظرفیت ها و توانمندی های اقتصادی، اجتماعی، طبیعی و محیط زیستی.
 ۲. اصلاح الگوی تولید در بخش های مختلف اقتصادی و اجتماعی و بهینه سازی الگوی مصرف آب، منابع، غذا، مواد و انرژی بویژه ترویج مواد سوختی سازگار با محیط زیست.
 ۳. توسعه حمل و نقل عمومی سبز و غیرفسیلی از جمله برقی و افزایش حمل و نقل همگانی بویژه در کلان شهرها.
- استقرار نظام حسابرسی محیط زیستی در کشور با لحاظ ارزش ها و هزینه های محیط زیستی (تخریب، آلودگی و احیاء) در حساب های ملی.
- حمایت و تشویق سرمایه گذاری ها و فناوری های دانش بنیان سازگار با محیط زیست با استفاده

- از ابزارهای مناسب از جمله عوارض و مالیات سبز.
- راهبرد:**
- دستیابی به رشد اقتصادی سازگار با محیط زیست
- برنامه ها اقدامات و فعالیت های مرتبط:**
۱. **استقرار نظام اقتصاد سبز در توسعه و تقویت همگرایی آن**
- توسعه کشاورزی پایدار، سالم و ارگانیک
 - اعمال رویکرد حسابرسی نسبت به منابع محیط زیستی و درج آن در حساب های ملی
 - ارزش گذاری اقتصادی منابع محیط زیستی و تعیین هزینه های تخریب (اعم از خسارات و جرائم)
 - طراحی و اعمال سازوکار مالیات سبز بر مصرف مواد و محصولات آلاینده
 - ایجاد بازار داد و ستد و مبادله (بورس) حق انتشار آلودگی (گازهای گلخانه ای)
 - طراحی و اجرای ابزارهای انگیزشی (بازار مینا) محیط زیست در فعالیت های اقتصادی
 - ایجاد مشوق های مالی و جلب مشارکت

فعالان اقتصادی برای حمایت و تقویت

- سرمایه گذاری در مشاغل و فناوری های سبز
- ایجاد سازوکارهای توسعه پاک به منظور کاهش انتشار کربن
- حمایت از گسترش، انتشار و بکارگیری فناوری های نوین با تکیه بر انرژی های پاک و تجدید پذیر در بخش های مختلف صنعتی، کشاورزی، گردشگری و حمل و نقل
- افزایش بهره وری و کاهش شدت مصرف انرژی و بهینه سازی آن
- افزایش ظرفیت انرژی های تجدید پذیر
- افزایش سهم تولید بنزین و گازوییل با استاندارد یورو ۴ به بالا
- کاهش تولید دی اکسید کربن در نیروگاه ها
- کاهش متوسط طول عمر وسایل نقلیه عمومی (اتوبوس، مینی بوس، سواری کرایه بین شهری، ناوگان تاکسیرانی)
- کاهش متوسط طول عمر خودروهای باری
- افزایش سهم حمل و نقل عمومی در شهرهای کشور
- افزایش میزان بازیافت مواد و انرژی
- توسعه فناوری سبز
- ارتقاء بهره وری سبز در صنعت و تجارت
- تولید خودروهای برقی و هیبریدی
- تولید موتور سیکلت های برقی
- تولید خودروهای سبک دیزلی استاندارد
- توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی
- کاهش سهم حمل و نقل شهری از تولید آلایندهای هوا
- اقتصادی نمودن حفاظت تنوع زیستی
- تامین سوخت کم گوگرد یا عاری از گوگرد برای شناورهای با پرچم ایران و بانکرینگ
- ساخت موتورهای چهار زمانه برای شناورهای کوچک و متوسط و ممنوعیت ساخت یا واردات موتورهای دوزمانه برای این شناورها
- ساخت موتورهای هیبریدی جهت تعویض موتورهای فعلی شناورها جهت استفاده همزمان از انرژی الکتریسیته، متانول، هیدروژن،

آمونیاک و ... در کنار مازوت

- بهبود طراحی و ساخت شناورها به منظور کاهش شدت مصرف انرژی و ارتقای بهره وری انرژی
- بومی سازی و اجرای برنامه کاهش تولید گازهای گلخانه ای ناشی از شناورها مصوب سازمان بین المللی دریانوردی به منظور جلوگیری از ممنوعیت ورود شناورهای با پرچم کشور به آبهای اتحادیه اروپا و مناطق کنترل انتشار
- تعریف و تصویب عوارض محیط زیستی برای شناورهای تجاری وارد شده به بنادر کشور طبق استانداردهای جهانی

۴ هدف کلان ۵: تحقق فرهنگ، اخلاق

و عدالت محیط زیستی مبتنی بر فرهنگ

اسلامی-ایرانی

سیاست مرتبط:

- تدوین منشور اخلاق محیط زیست و ترویج و نهادینه سازی فرهنگ و اخلاق محیط زیستی مبتنی بر ارزش ها و الگوهای سازنده اسلامی-

ایرانی

- ارتقاء مطالعات و تحقیقات علمی و بهره مندی از فناوری های نوآورانه محیط زیستی و تجارب سازنده بومی در زمینه حفظ تعادل زیست بوم ها و پیشگیری از آلودگی و تخریب محیط زیست.
- گسترش سطح آگاهی، دانش و بینش محیط زیستی جامعه و تقویت فرهنگ و معارف دینی، مشارکت و مسؤولیت پذیری اجتماعی بویژه امر به معروف و نهی از منکر برای حفظ محیط زیست در تمام سطوح و اقشار جامعه.

راهبرد:

- ارتقاء فرهنگ و اخلاق و دستیابی به آموزش جامع و با کیفیت محیط زیستی برای همگان
- برنامه ها، اقدامات و فعالیت های مرتبط:
 ۱. دانش افزایی، فرهنگ سازی و ارتقاء سطح آگاهی های محیط زیستی گروه های مخاطب اجتماعی

- تدوین و انتشار محتوای آموزشی جهت دانش افزایی واگاه سازی مخاطبین اثرگذار اجتماعی
- ایجاد بستر برای ترویج فرهنگ خانواده محوری

- مبتنی بر آموزه های دینی در امر حفاظت از محیط زیست
- ایجاد بستر برای اجرایی کردن فریضه امر به معروف و نهی از منکر در حوزه محیط زیست
- ساخت، معرفی و ترویج الگوها و نمادهای تأثیرگذار محیط زیستی برخاسته از فرهنگ اسلامی- ایرانی برای کودکان، نوجوان و جوانان
- ایجاد نظام حمایت از نشر و ترویج آثار و فرآورده های محیط زیستی
- ترویج سواد، اخلاق، رفتار و عمومی سازی فرهنگ محیط زیستی در سطوح آموزش عمومی، عالی و فرهنگ عمومی جامعه با بهره گیری از ظرفیت نهادهای آموزشی، فرهنگی و اجتماعی
- ایجاد نظام جامع آمار و اطلاعات محیط زیستی کشور
- تقویت و توسعه دانش بومی و محلی در زمینه محیط زیست
- ایجاد سازوکارهای قانونی برای تأسیس، گسترش و حمایت از سرمایه های اجتماعی، سازمان های مردم نهاد و جوامع محلی برای حفاظت و احیای محیط زیست
- تولید محتوای علمی- آینده نگری براساس واژگان مبتنی بر آموزه های دینی- فرهنگی و دانش بومی برای جامعه بین الملل
- ایجاد و حمایت از سامانه های اطلاع رسانی معتبر و به هنگام محیط زیستی
- توانمندسازی حرفه ای و تخصصی محیط زیستی مدیران، کارشناسان و کارکنان بخش های دولتی، عمومی و خصوصی
- ۲. **ایجاد و توسعه ظرفیت های علمی و فناورانه در بخش محیط زیست**
- طراحی و استقرار نظام نوآوری و آینده پژوهی محیط زیست
- تقویت مراکز پژوهشی و آموزش عالی تخصصی در محیط زیست
- گسترش پژوهش های کاربردی معطوف به

- فناوری ها، محصولات و خدمات دانش بنیان محیط زیست
- حمایت از شکل گیری انجمن های علمی، پارک های فناوری، مراکز رشد و شرکت های دانش بنیان در تولید فناوری ها و خدمات مرتبط با محیط زیست
- حمایت از اختراعات و نوآوری ها در عرصه محیط زیست
- ایجاد و استقرار بانک ایده در بخش محیط زیست کشور
- ۴. **هدف کلان ۶: مشارکت فعال و موثر در مناسبات، تعهدات و تحولات جهانی محیط زیستی**
- سیاست مرتبط:
- تقویت دیپلماسی محیط زیست با:
- ۱. تلاش برای ایجاد و تقویت نهادهای منطقه ای برای مقابله با گرد و غبار و آلودگی های آبی- جوی و تأمین حبابه های محیط زیستی.
- ۲. توسعه مناسبات و جلب مشارکت و همکاری های
- هدفمند و تأثیرگذار دوجانبه، چندجانبه، منطقه ای و بین المللی در زمینه محیط زیست.
- ۳. بهره گیری مؤثر از فرصت ها و مشوق های بین المللی در حرکت به سوی اقتصاد کم کربن و تسهیل انتقال و توسعه فناوری ها و نوآوری های مرتبط.
- ۴. ایجاد و توسعه گفتمان مشترک محیط زیستی مبتنی بر مشترکات آموزه های دینی، فرهنگی و علمی با اولویت همسایگان، کشور های اسلامی و کشورهای همسو
- ۵. توسعه دریا محور در آب های شمالی- جنوبی مبتنی بر کنوانسیون های موجود و حسن همجواری با اولویت حفاظت و صیانت از دریاها و تنوع زیستی

راهبرد:

- توسعه همکاری های بین المللی، منطقه ای و محلی
- برنامه ها، اقدامات و فعالیت های مرتبط:
- ۱. **پیشگیری، پایش، بهبود و کنترل کیفیت منابع زیستی مرزی و فرامرزی**

- مدیریت جامع منطقه ای و کنترل کیفی و کمی آب های مرزی و مدیریت دسترسی و کنترل منابع آلاینده آن
 - بهره برداری پایدار از منابع دریاها در سطوح بین المللی، منطقه ای و کنترل منابع آلاینده آن
 - مقابله با ریزگردها و پدیده گرد و غبار با منشأ خارجی
 - حفاظت و مدیریت جامع و کنترل کمی و کیفی زیستگاه های خشکی مرزی یا مشترک با کشورهای همسایه
- ۲. توسعه دیپلماسی محیط زیست**
- ایجاد و تقویت نهادهای منطقه ای و بین المللی برای حفاظت از محیط زیست
 - توسعه مناسبات و جلب مشارکت های منطقه ای و بین المللی
 - گسترش تعامل و همکاری های علمی، آموزشی و فناورانه در سطح منطقه ای و بین المللی

پیگیری قطعنامه مصوب سازمان ملل در زمینه مدیریت طوفان های گرد و غبار

پیگیری ایجاد و استقرار دبیرخانه منطقه ای، صندوق منطقه ای و سازمان منطقه ای محیط زیست در زمینه مدیریت طوفان های گرد و غبار

الحاق کشور به پیمان ها و معاهدات منطقه ای و بین المللی نظیر کنوانسیون حفاظت و بهره برداری پایدار از تنوع زیستی در آب های فراحاکمیت ملی (BBNJ) و کنوانسیون های در دست تدوین برای کاهش، کنترل و مقابله با آلودگی دریایی ناشی از زباله های دریایی با تاکید بر مواد پلاستیکی و میکروپلاستیک ها، تصویب پروتکل ارزیابی اثرات فرامرزی الحاقی به کنوانسیون تهران در مجلس شورای اسلامی و اجرای مناسب معاهده/پیمان حفاظت از ماهیان دو و چند کاشانه ای و تلاش برای ایجاد و تقویت نهادهای منطقه ای برای ارتقای دیپلماسی محیط زیستی از طریق همکاری با

کشورهای منطقه (سازمان منطقه ای راپمی و دبیرخانه کنوانسیون تهران) برای حفاظت از محیط زیست دریایی مشترک و پیشگیری، کنترل و مقابله با آلودگی های دریایی و اجرایی شدن کنوانسیون ها و پروتکل های تعهدآور مرتبط با فعالیت های دریایی

• ایجاد، تکمیل و تامین امکانات، تسهیلات و تجهیزات مورد نیاز جهت اجرای الزامات مربوط به تعهدات منطقه ای و بین المللی کنوانسیون ها و پروتکل های مرتبط با فعالیت های دریایی

مراسم بزرگداشت سردار حاج قاسم سلیمانی و اولین همایش بصیرت افزایی گام دوم انقلاب
مورخ: ۲۱ دی ماه ۱۴۰۰

نشست مشترک سازمان حفاظت محیط زیست با معاونت امور زنان
مورخ: ۱۹ بهمن ماه ۱۴۰۰

گرد همایی سراسری مدیران کل حفاظت محیط زیست استانها
مورخ: ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

فصل دوم: عملکرد در دولت مردمی

محیط زیست واجد فرآیندی است بین بخشی و فرابخشی که تحقق اهداف و سیاست ها و برنامه های آن مستلزم نگاه فرابخشی و استقرار نظام مدیریت جامع منابع حیاتی است، این مهم که ایجاد محیط زیست مطلوب در بستر جامعه نیازمند عزم ملی است موضوع اصلی خط مشی گذاری و دکترین پایه طراحی اقدامات در طی استقرار دولت مردمی_انقلابی بوده است.

**دفتر ریاست و
دبیرخانه شورای عالی
محیط زیست**

بخش اول:

- برگزاری ۴ جلسه شورایی عالی محیط زیست با رویکرد بازنگری طرح های هادی روستایی واقع در مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان در جهت رفع مشکلات مردم روستایی در ۵۰ روستا، دستور العمل تعیین حدود و تشخیص حد تبدیل پسماندهای ویژه و عادی به یکدیگر، تصویب ضوابط مدیریت پسماندهای دریایی، ارتقاء سطح حفاظتی ۱۳ منطقه، اصلاح و بازنگری ۱۶ منطقه برای استفاده در طرح های توسعه ای و عمرانی از مناطق حفاظت شده در راستای اجرای مصوبات سفرهای استانی دور اول و دوم ریاست محترم جمهوری، بروز رسانی تعرفه خدمات آزمایشگاهی که از سال ۱۳۹۷ مغفول مانده، ارائه گزارش از ارزیابی عملکرد دستگاه های مسئول در قانون هوای پاک و
- تقسیم بندی کشور به ۵ منطقه عملیاتی و برگزاری ۱۲ جلسه هماهنگی منطقه ای و تصویب بیش از ۲۹۰ مصوبه عملیاتی با پیشرفت مطلوب و اجرای برنامه عدم تمرکز و تفویض اختیار ۲۷ مورد وظیفه عملیاتی - اجرایی به

سطوح استانی و باز طراحی تشکیلات بر اساس منطقه بندی استان ها و مدل آمایش سرزمین تدوین گزارش سیمای محیط زیست استان ها از نگاه آمار به دو زبان فارسی و انگلیسی مشتمل بر اطلاعات آماری ۳۱ استان در تمامی حوزه های محیط زیست (انسانی، طبیعی، دریایی، توسعه و آموزش)، جدول و نقشه منطقه بندی استان ها، گونه شاخص جانوری، گیاهی و گونه در معرض انقراض

برگزاری بیش از ۲۰ جلسه شورای راهبردی سازمان با حضور اندیشمندان، دانشگاهیان و سازمان های مردم نهاد کشور و بررسی مواردی نظیر سند تحول محیط زیست در افق ۱۴۱۴، تحلیل ساختار کارآمد محیط زیستی و ...

انجام ۹۲ مورد سفر استانی ریاست سازمان به عنوان نماینده ویژه رئیس جمهور یا ریاست سازمان حفاظت محیط زیست برای بازدید و رسیدگی به امور مرتبط

انجام ۵۳ مورد دیدار ریاست سازمان با خانواده معظم شهدای محیط بان و شهدای دفاع مقدس

جلسه شورای عالی محیط زیست
مورخ ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۴۰۳

بخش دوم:

محیط زیست انسانی

حوزه آب:

- انجام ۶۴۳ مورد پایش رودخانه های کشور به منظور تعیین کیفیت منابع آب سطحی و بارگزاری اطلاعات آن در سامانه جامع محیط زیست
- تنظیم دستورالعمل مشترک پایش رودخانه ارس با استانداردها، ضوابط و حدود مجاز مورد توافق دو کشور ایران و ارمنستان پس از ۱۸ سال و تشکیل کارگروه های تخصصی در راستای اجرای سند دو جانبه
- تدوین و ابلاغ نحوه تدوین برنامه جامع پایش آلودگی آب زیرزمینی و برنامه و اهداف کمی در راستای تحقق تکالیف قانونی سازمان در قانون حفاظت از خاک و ماده ۴۶ قانون توزیع عادلانه آب (آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب)، ضوابط و مقررات مربوطه ابلاغیه ۱۴۰۲/۳۰۰/۶۸۹۴ مورخ ۳۰/۲/۱۴۰۲
- تدوین آیین نامه ها، ضوابط و مقررات پایش منابع آب و خاک مشتمل بر تصویب استاندارد LCA، نحوه استفاده از فاضلاب تصفیه شده در کاربری کشاورزی، خوداظهاری پایش آلودگی خاک در مرحله بررسی کارایی مزرعه و آفت کش ها
- پایش ۴۶۰۴ مورد منابع خاک کشور که منجر به شناسایی ۳۷۶۸ مواد آلوده کننده خاک و صدور ۴۴۰۳ مورد اختاریه و ۱۱۲۴ مورد بازسازی و رفع منشأ آلودگی گردید
- تصویب آیین نامه اجرایی قانون حفاظت از خاک مصوبه شماره ۱۹۸۶۵۳ / ت ۵۸۳۳۱ هـ مورخ ۳۰ / ۱۰ / ۱۴۰۲ در هیأت وزیران
- نظارت بر اجرا و تحقق بهینه و بهنگام قانون حفاظت از خاک

حوزه پسماند:

- برگزاری ۲۸ جلسه کارگروه ملی مدیریت پسماندها با حضور مستمر ریاست سازمان که

حوزه خاک:

- پیشرفت ۵۶ درصدی نسبت به کل دوره های قبل را نشان می دهد
- تهیه، تدوین، تصویب و ابلاغ آیین نامه ها، دستورالعمل ها و استانداردهای کاهش مصرف کیسه های پلاستیکی، پلاستیک های زیست تخریب پذیر، حدود تبدیل پسماندهای عادی و ویژه به یکدیگر و ضوابط مدیریت اجرایی پسماندهای دریایی، واردات، صادرات و ترانزیت (عبور) پسماندها و مواد خطرناک، مدیریت پسماندهای پزشکی و ...
- انجام ۱۹۳۳۴ مورد پایش خود اظهاری نحوه عملکرد دستگاه های تصفیه پسماند عفونی (بی خطر سازها) مراکز درمانی و بهداشتی
- تهیه و تدوین گزارش کشوری کنوانسیون های بازل و استکهلم، شاخص های ارزیابی عملکرد حوزه مدیریت پسماندها، ۱۲ بولتن آموزش مدیریت پسماند
- اخذ تسهیلات بلاعوض از محل دبیرخانه میناماتا برای انجام برنامه جامع کاهش جیوه
- بازنگری در مطالعات مکان یابی محل های دفع و دفن پسماندهای صنعتی و ویژه استانها و تعیین مکان های نهایی ۶ استان (همدان، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان، ایلام، کردستان)
- تهیه سند دستورالعمل های مدیریت صحیح زیست محیطی باتری های سربی اسیدی و سایر باتری ها، پسماندهای تایرهای فرسوده، اصلاح الحاقیه های کنوانسیون بازل، بهبود عملکرد رویه اعلام رضایت قبلی، رهیافت های الکترونیکی برای پاسخگویی به اظهارنامه ها و اسناد انتقال و ارائه جهت بررسی در جلسه OEWG (گروه کاری باز) سازمان ملل
- اصلاح الحاقیه های کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد زیان بخش و دفع آنها درخصوص پسماندهای پلاستیکی و تصویب آن در هیئت دولت و ارسال به مجلس شورای اسلامی
- اجرای ماده ۲۳ قانون مدیریت پسماندها در

- خصوص نظارت بر مدیریت، نقل و انتقالات داخلی و برون مرزی پسماندها و وظایف محوله در بند و تبصره ۶ قانون بودجه کشور
- اجرای طرح پایلوت ممنوعیت توزیع رایگان کیسه‌های پلاستیکی در فروشگاه‌های زنجیره‌ای در هفته زمین پاک و هوشمند سازی مدیریت پسماند های عفونی
- نظارت بر نحوه عملکرد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مدیریت پسماندهای پزشکی و وابسته و تدوین اصلاحیه ضوابط مزبور
- همکاری با دبیرخانه کنوانسیون بازل در راستای تدوین دستور العمل مدیریت صحیح زیست محیطی باتری های سربی اسیدی و سایر انواع باتری ها و تایرهای فرسوده و مرکز منطقه ای کنوانسیون های بازل و استکهلم در برگزاری بیش از ۵۰ دوره آموزشی برخط (مدرسه زمستانه) و کسب رتبه برتر در میان سایر مراکز منطقه ای جهان
- انعقاد موافقتنامه "طرفیت سازی برای اجرای موثر کنوانسیون میناماتا با تمرکز بر فهرست برداری جیوه" فیما بین سازمان و دفتر محیط زیست سازمان ملل
- تعیین شاخص برای تفکیک پسماندهای عادی از خطرناک و نظارت بر نقل و انتقال بیش از ۶۵۵,۲۹۹,۸۳۶ کیلوگرم پسماند در کشور در سال های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲
- اولویت بخشی به حوزه مدیریت پسماندها در دستگاه های اجرایی مختلف از طریق تاسیس مرکز مستقل مدیریت پسماند در سازمان شهرداری ها و دهیاری ها، تدوین استانداردهای مختلف مرتبط با مدیریت پسماندها در سازمان ملی استاندارد، تاکید معاونت حقوقی ریاست جمهوری بر نظر سازمان در رابطه با نظارت وزارت صمت بر مدیریت پسماندهای صنعتی و ...)

➡ حوزه پساب:

- انجام ۴۲۳۲ پایش پساب واحدهای صنعتی، عمرانی و خدماتی
- تنظیم نقشه راه تخلیه صفر آلودگی به رودخانه ارس برای حل قطعی مشکل پساب معادن کشور ارمنستان با مشارکت متخصصین معدن
- افتتاح بیش از ۲۰۰ پروژه محیط زیستی شامل سیستم تصفیه خانه فاضلاب شهرک های صنعتی، سیستم خنثی سازی لجن اسیدی، سیستم تصفیه پساب فرآیند گیاهی و
- مدیریت ۱۹۵۶ واحد آلاینده با خروجی فاضلاب مطابق آخرین فهرست صنایع آلاینده سال ۱۴۰۲
- معافیت واحد های با بازچرخانی کامل پساب از خود اظهاری
- تدوین و ابلاغ معیار مشمولیت واحدها در اجرای طرح پایش خوداظهاری برای بخش پساب (ابلاغیه ۱۴۰۲/۳۰۰/۲۵۵۳۴ مورخ ۱۴۰۲/۶/۸)
- تدوین پارامترهای مشمولیت واحدها به تفکیک

- کد آیسیک در اجرای قانون حفاظت از خاک و آئین نامه جلوگیری از آلودگی آب
- تدوین و ابلاغ هماهنگ بین دستگاهی (وزارت کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان ملی استاندارد) به شماره ۹۸۳۹/۳۰۰/۱۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۰
- تنظیم و ارایه گزارش استفاده از آب های آلوده و نامتعارف در کشت محصولات کشاورزی به کمیسیون اصل نودم مجلس شورای اسلامی
- گزارش شماره ۹۰/۱۵۷۳۵۶۴/۷۸۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۵ و تایید عملکرد سازمان توسط کمیسیون مذکور با ارایه ترک فعل و کم کاری سایر نهادها و وزارتخانه های متولی قانونی موضوع (وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت نیرو، سازمان ملی استاندارد ایران)
- ➡ حوزه آزمایشگاه های معتمد:
- انجام آنالیز آلاینده های شاخص محیط زیستی

- فلزی در نمونه های آب، خاک، رسوب، بافت زنده و نظارت بر نحوه انجام آنالیزها و نظارت بر آزمایشات بخش شیمی بالغ بر ۳۶ نمونه انجام ۴۸۷۲ مورد پایش سیستمی بر فعالیت بخش شیمی آزمایشگاه های ادارات کل استان ها و ۱۱۵۲۰ مورد نظارت سیستمی بر پایش خود اظهاری توسط آزمایشگاه معتمد مرتبط با بخش شیمی
- پایش منابع زیستی و منابع نشر آلاینده منابع زیستی با انجام ۸۳۴۹ مورد پایش و کنترل منابع
- افزایش حدود ۴ برابری تعداد پایش های زیست محیطی در سال ۱۴۰۲ نسبت به حداکثر پایش ها در دولت قبل
- شناسایی ۲ برابری واحدهای آلاینده در سال ۱۴۰۲ نسبت به سنوات قبل
- استفاده از تصاویر ماهواره ای در پایش محیط زیست
- پیاده سازی سیستم ارجاع کار خود اظهاری

حوزه هوا:

- در پایش به منظور مرتفع نمودن گلوگاه فساد و شفافیت امر
- پایش برخی از آلاینده های خاص برای اولین بار در کشور من جمله فلزات سنگین در خروجی دودکش ها
- پایش و نمونه برداری از ۹۳۵ نمونه سوخت جایگاه ها و ۱۱۷ نمونه سوخت مصرفی نیروگاه ها
- احصاء فهرست واحدهای آلاینده به صورت سیستمی در کشور و معرفی ۳۴۴۷ واحد به سازمان امور مالیاتی
- تهیه، تدوین و تصویب استانداردها، ضوابط و آیین نامه های کنترل و بهبود کیفیت هوای کشور شامل حدود مجاز انتشار بو، حدود مجاز تراز صدای موتورسیکلت ها، خودروهای سنگین و نیمه سنگین، آزمون تراز صدای معاینه فنی خودروهای سنگین و نیمه سنگین و

- موتورسیکلت، مدیریت مصرف انرژی مبتنی بر اقتصاد سبز و صنعت کم کربن، مراکز معاینه فنی، مشارکت معین ملی کاهش گازهای گلخانه ای، اقدامات اجرایی کاهش آلودگی هوا در مواقع اضطرار، استاندارد ملی نفتکوره، حدود مجاز آلاینده های هوا در واحدهای بازیابی گوگرد، استاندارد نفتگاز و گاز طبیعی، استاندارد سبد سوخت وسایل نقلیه،
- تدوین استانداردهای ملی در بخش وسایل نقلیه موتوری، بخش انرژی و سوخت و ارتقاء استاندارد خودروهای تولیدی و وارداتی در سطح استانداردهای بین المللی
- ایجاد و بهره برداری سامانه اطلاعات تحت وب موضوع ماده ۱۷ قانون هوای پاک با همکاری سازمان استاندارد و شرکت ملی گاز
- تهیه گزارش ارزیابی عملکرد قانون هوای پاک
- تدوین استاندارد کاتالیست
- تدوین آیین نامه های تبصره ۳ ماده ۱۰ و تبصره ۷ ماده ۱۰ اصلاحی قانون ساماندهی صنعت خودرو
- تدوین دستورالعمل راستی آزمایی (V) موضوع بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست
- تهیه گزارش از نحوه عملکرد کمیته اضطرار استان ها در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱
- تهیه بولتن وضعیت کیفی آلودگی هوای کلان شهر ها در سال ۱۴۰۰
- تهیه نقشه پهنه بندی وضعیت پراکنش آلاینده های هوا در کشور
- تهیه گزارش ده ساله آلودگی هوای هشت کلان شهر به همراه تحلیل برای هر شهر
- تهیه فهرست شهر های آلوده مربوط به ماده ۲۷ و ۲۲ قانون هوای پاک و ارسال به وزارت کشور
- پیاده سازی اعطای تسهیلات خرد به متقاضیان در حوزه کاهش آلودگی هوا
- تأمین مالی نیروگاه های تجدید پذیر در راستای اهداف و سیاست های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه محیط زیست و

انرژی

- حذف ۵ درصدی هیدرو کلمرو فلوروکربن ها در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال پایه «۲۰۰۸-۲۰۰۹»
- اجرای کامل طرح کاهش آلودگی هوا در شهرستان بهارن استان همدان و رفع اثر ۱۲ نقطه آلاینده
- توسعه سامانه ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی مسئول در قانون هوای پاک و پیگیری اجرای مواد قانون مذکور
- نظارت بر تست آلاینده های صوتی خودروها و موتورسیکلت ها وارداتی و تولیدی و جلوگیری از واردات خودروهای غیر استاندارد به ویژه در حمل و نقل عمومی همچنین حمایت از تولید و واردات خودروهای پاک
- ابلاغ الزام ممیزی مراکز معاینه فنی جهت صدور معاینه فنی برتر به ادارات کل استانی
- تهیه فهرست انتشار آلاینده های هوا در شهرهای اولویت دار کشور و تدوین فاکتورهای انتشار کشوری آلاینده های هوا و تعیین سهم منابع مختلف در تولید آلودگی
- نظارت و پایش مستمر اجرای طرح های کاهش آلودگی هوا در منطقه پارس جنوبی، اجرای معاینه فنی موتورخانه ها به ویژه در ساختمان های دولتی و عمومی با استفاده از ظرفیت دیوان محاسبات و اداره کل بازرسی استان ها، عملکرد صنایع بالقوه آلاینده هوا، مراکز مولد بوی آزار دهنده، توسعه مراکز معاینه فنی خودروهای سبک و سنگین به تعداد ۸۴۵ مرکز، اجرای طرح کهاب در جایگاه های عرضه بنزین به تعداد ۱۲۵ جایگاه، میزان تولید ۷۵ میلیون لیتر در روز سوخت بنزین و گازوئیل یورو ۴ در کشور، انجام آزمون آلاینده های وسایل نقلیه موتوری شامل مجموع ۱۵۲۹ آزمون تطابق تولید و ۷۰۴ آزمون تایید نوع موتورسیکلت و مجموع ۱۹۹۶ آزمون تطابق تولید و ۲۵۶ آزمون تایید نوع خودرو
- تشکیل کارگروه مقابله با اثرات زیست محیطی

منابع انتشار امواج غیر یونساز مطابق ماده ۳۰ قانون هوای پاک

- ایجاد مدیریت جامع و یکپارچه برای کاهش آثار سوء ناشی از تغییر اقلیم و مخاطرات زیست محیطی
- تهیه گزارش ده ساله آلودگی هوای هشت کلان شهر به همراه تحلیل برای هر شهر
- تدوین برنامه مدیریت تغییر اقلیم در راستای اجرای بند ۷ سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه محیط زیست

حوزه مدیریت گرد و غبار:

- انجام فرآیند اجرایی برنامه مقابله با پدیده گردوغبار در ۳۹۵ هزار هکتار مناطق غبار خیز تحت مدیریت سازمان که منجر به کاهش ۲ درصدی کانون های بحران گردید
- انجام ۹۰ هزار هکتار عملیات نهالکاری، بوته کاری و آبیاری سنواتی، انجام دو میلیون هکتار حفاظت، قرق و مدیریت چرای و حقوق عرفی،

انجام ۲۷۰ هزار مترمکعب لایروبی مسیل های منتهی به کانون های غبار خیز و انجام ۲۰ هزارهکتار مدیریت رواناب ها توام با بذر کاری، بوته کاری و نهالکاری در مناطق غبار خیز با اعتباری بالغ بر ۸۰۰۰ میلیارد ریال.

- تعیین و ابلاغ سیاست ها، راهبردها و برنامه های دستگاه اجرایی عضو ستاد و تعیین تکلیف هر دستگاه جهت الزام به اجرای برنامه ها بر اساس قوانین و مقررات و اسناد بالادستی کشور.
- تعیین مساحت و شدت مناطق غبار خیز داخلی با وسعت ۳۵ میلیون هکتار با قابلیت تولید بیش از ۴ میلیون تن ذرات گردوغبار با اندازه کوچکتر از ۱۰ میکرون در ۲۳ استان کشور
- تهیه برنامه اقدام و عمل ۱۰ ساله مدیریت، سازگاری و مقابله با گردوغبار داخلی برای اجرا در دو برنامه هفتم و هشتم توسعه به تفکیک دستگاه های عضو و برای تمام استان های کشور
- تعیین نقش هریک از کاربری های اراضی

- کشور در تولید و گسیل گردوغبار و به تبع آن تعیین نقش دستگاه های عضو ستاد ملی در مدیریت و مقابله با پدیده گردوغبار.
 - برگزاری ۱۸ جلسه ستاد ملی سیاست گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار و ۱۷ جلسه کمیته تخصصی ملی با حضور ۱۵ دستگاه عضو ستاد ملی.
 - تعیین مساحت و شدت مناطق غبار خیز خارجی تاثیر گذار بر کشور با وسعت ۲۷۰ میلیون هکتار با قابلیت تولید بیش از ۱۴۶ میلیون تن ذرات گردوغبار با اندازه کوچکتر از ۱۰ میکرون در ۲۱ کشور منطقه غرب آسیا و آسیای میانه
 - تهیه برنامه اقدام و عمل منطقه ای با دو برش زیر منطقه ای کشور های غرب آسیا و آسیای میانه
 - برگزاری دو کنفرانس منطقه ای و بین المللی گردوغبار در سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ که منجر به تثبیت مرجعیت کشورمان در موضوع گردوغبار در منطقه شده است.
 - پیشنهاد و ثبت روز جهانی مقابله با توفان های ماسه و گردوغبار توسط سازمان ملل متحد با اجماع کامل در ۱۲ جولای مصادف با روز برگزاری کنفرانس تهران.
- 📌 **حوزه مدیریت سبز:**
- تهیه پیش نویس دستورالعمل تعیین نرخ عوارض آلاینده های موضوع مالیات سبز
 - اجرای ممیزی ۱۰۹ دستگاه اجرایی در سال ۱۴۰۱، ۱۱۰ دستگاه در سال ۱۴۰۲ و ۱۱۵ دستگاه اجرایی در سال ۱۴۰۲ در سطح ملی در قالب برنامه مدیریت سبز و تهیه کارنامه مدیریت سبز و ارزیابی شاخص های جشنواره شهید رجایی
 - به روز رسانی شاخص های مربوط به انتخاب واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی سبز
- 📌 **حوزه ارزیابی محیط زیستی:**
- افزایش ۱۰ درصدی میزان تایید گزارشات

- ارزیابی محیط زیست نسبت به ابتدای دولت مردمی
- تعیین تکلیف وضعیت ۲۵۲ طرح و پروژه توسعه در سطح ملی از طریق برگزاری ۸۵ جلسه کمیته ملی بررسی گزارش های ارزیابی که ۱۰۶ مورد آن منجر به صدور مجوز، ۳۰ مورد منجر به تمدید و اصلاح مجوز، ۹۰ مورد موافقت مشروط، ۵۸ طرح برای طرح مجدد در کمیته و ۲۰ طرح عدم موافقت گردید
 - بهینه سازی فرآیند اشتراکی توسعه اقتصادی و اقتصاد بوم شناختی با بازنگری ضوابط مکان یابی استقرار واحدهای صنعتی و تولیدی متناسب با سطح و نوع فناوری و میزان سازگاری با محیط زیست، با در نظر گرفتن آمایش سرزمین، به منظور بهبود محیط کسب و کار و افزایش تولید به شماره ۱۴۰۲/۱۰۰/۶۶۳۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۰ و بازنگری ضوابط استقرار واحدهای خدماتی به شماره ۱۴۰۲/۱۰۰/۳۹۹۶۴ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۷
 - رسیدگی به بیش از ۸۱ درصد طرح دارای برنامه پیشرفت در حوزه وزارت نیرو (آب و برق) موافقت با حدود ۹۰ درصد اعلام های تاسیس و ۸۵ درصد درخواست های بهره برداری در ادارات کل استانی
 - تعیین تکلیف ۳۲ طرح معادل ۶۶ درصد از مجموع ۴۸ طرح پیشران دولت
 - به منظور پاسخگویی به استعلامات ضوابط استقرار موارد ذیل انجام پذیرفت:
 - ۱. ۳۴۳۱۵ واحد صنعتی ثبت نامی در بستر سامانه جامع محیط زیست
 - ۲. ۱۱۱۳۹ مورد همسان سازی های صورت گرفته با کد های بین المللی محصولات تولیدی
 - ۳. ۱۷۵۵۱ مجوز صادر شده جهت استقرار صنایع
 - ۴. ۹۵۴۱ مجوز صادر شده جهت صدور پروانه بهره برداری
 - ۵. ۲۱۲۹ مجوز صادر شده جهت صدور توسعه

واحد

۶. ۵۰۹۴ مخالفت و عدم پیگیری متقاضی (شامل: عدم پرداخت هزینه توسط متقاضی، احراز مخالفت با الزامات زیست محیطی، نقص اطلاعات و آدرس و ...)

بازدید دکتر سلاجقه از مناطق تحت تأثیر گرد و غبار و پروژه های مرتبط در استان خوزستان
مورخ: ۲۹ آبان ماه ۱۴۰۰

مراسم گرامیداشت روز ملی هوای پاک
مورخ: ۲۴ آبان ماه ۱۴۰۰

بازدید دکتر سلاجقه از سایت سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران
مورخ: ۶ آبان ماه ۱۴۰۰

حوزه محیط زیست انسانی از نگاه آمار:

اقدامات نظارتی در راستای مدیریت آلودگی خاک (اقدام)

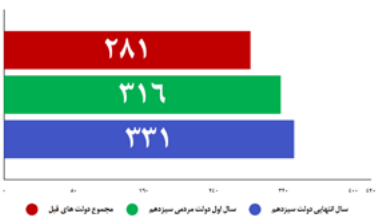

۳۱.۳ درصد
پیشرفت نسبت به
سال اول دولت
مردمی-انقلابی

۱۵۵ درصد
پیشرفت نسبت به دولت های
پیشین

آزمایشگاه های معتمد (آزمایشگاه)

۵ درصد
پیشرفت نسبت به سال اول
دولت مردمی-
انقلابی

۱۸ درصد
پیشرفت نسبت به دولت های
پیشین

مدل سازی آلودگی هوای پروژه های مشمول ارزیابی (پروژه)

۶۷ درصد
پیشرفت نسبت به سال اول
دولت مردمی-
انقلابی

۱۲۳ درصد
پیشرفت نسبت به دولت های
پیشین

صنایع دارای سیستم پایش آنلاین (صنعت)

۴۳ درصد
پیشرفت نسبت به سال اول
دولت مردمی-
انقلابی

۵۹ درصد
پیشرفت نسبت به دولت های
پیشین

بایش خود اظهاری (بایش)

۱۳۰ درصد پیشرفت نسبت به دولت های پیشین

۵۱.۳ درصد پیشرفت نسبت به سال اول دولت مردمی-انقلابی

اجرای طرح کهاب در جایگاه های عرضه بنزین (جایگاه)

۵۶ درصد پیشرفت نسبت به دولت های پیشین

۲۵ درصد پیشرفت نسبت به سال اول دولت مردمی-انقلابی

طرح ها و پروژه های دارای مجوز ارزیابی زیست محیطی (طرح/پروژه)

۴۶ درصد پیشرفت نسبت به دولت های پیشین

۹.۳ درصد پیشرفت نسبت به سال اول دولت مردمی-انقلابی

اقدامات اجرایی مدیریت و مقابله با پدیده گردوغبار (هکتار)

۴۰ درصد پیشرفت نسبت به دولت های پیشین

بخش سوم:

محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی

۴ حوزه حفاظت از گونه های جانوری:

- تهیه، بروز رسانی و انتشار فهرست حفاظتی گونه های مهره دار و بی مهره و فهرست گونه های جانوری اندمیک
- ایجاد و تکمیل بانک اطلاعاتی مطالعات ژنتیکی انجام شده در خصوص گونه های اولویت دار حیات وحش و بانک نمونه های سلولی حیات وحش (یوزپلنگ آسیایی و خرس قهوه ای) با همکاری مرکز ملی ذخایر ژنتیکی و زیستی کشور
- تهیه نقشه ژنتیکی گونه های جانوری شاخص و در تهدید
- تدوین برنامه عمل حفاظت و مدیریت از گونه های جانوری در معرض تهدید و خطر انقراض شامل شوکا، گورخر، آهو، قوچ و میش، گربه پالاس، هوبره، بالابان، اردک سرسفید، سمندر غارزی، افعی لطیفی، ماهی قزل آلا، خال قرمز، ماهی کور غار لرستانی، ماهی لوچ کور زاگرس
- شروع به اجرای برنامه حفاظت و مدیریت از گونه های جانوری در معرض تهدید و خطر انقراض شامل ۲۵ گونه پلنگ، یوزپلنگ، خرس قهوه ای، خرس سیاه، گربه پالاس، گوزن زرد، شوکا، گورخر، آهو، قوچ و میش، غاز پیشانی سفید کوچک، میش مرغ، اردک سرسفید، هوبره، بالابان، لاک پشت فراتی، سمندر لرستانی، سمندر ایرانی (غارزی)، سمندر آتشین (کردستانی)، تمساح مردابی، افعی لطیفی، ماهی قزل آلا، خال قرمز، ماهی کور غار، ماهی کور غار لرستانی، ماهی لوچ کور زاگرس
- احیا گونه های جانوری در خطر انقراض جبیر، آهو، گوزن زرد، گورخر در زیستگاه های طبیعی
- اجرای برنامه های حفاظت از یوز ایرانی از طریق:
 ۱. خرید ۸ هزار هکتار سامانه های عرفی و آزادسازی مرتع از حضور سگ و دام در مجموعه حفاظتی توران در سمنان و خراسان

- بازنگری قوانین و مقررات مرتبط با حیات وحش در قالب ۱۱ لایحه و ۳ آیین نامه
- تدوین دستورالعمل های تکثیر و پرورش بی مهرگان، خروج منابع ژنتیکی حیات وحش کشور، صدور مجوز مهارت تاکسیدرمی، واگذاری و مجوز نگهداری لاشه های حیوانات وحشی تلف شده، تاکسیدرمی، خرید و فروش گونه های جانوری وحشی تلف شده در اسارت در مراکز مجاز، خرید و فروش گونه های جانوری پرورشی خانگی و زینتی تلف شده در مراکز نگهداری حیات وحش، نحوه مدیریت گونه های غیر بومی و مهاجم در تالاب ها و نحوه نمونه برداری از پوست، اندام های داخلی و اندام جنسی پستانداران به منظور ذخیره سازی در بانک سلولی
- ابلاغ ضوابط و مقررات دسترسی و بهره برداری از منابع و ذخایر ژنتیکی حیات وحش و زیستگاه های طبیعی کشور به کلیه مراکز علمی و تحقیقاتی
- شمالی
 ۲. خروج ۱۱۰۰ واحد دامی از هسته مرکزی زیستگاه زاد آوری یوزپلنگ در توران و میاندشت
 ۳. تامین منابع آبی و مرمت ذخایر آبی به تعداد ۳۶۵ مورد در مجموعه حفاظتی توران و میاندشت
 ۴. نگهداری موفقیت آمیز ۵ قلاده یوزپلنگ در سایت تکثیر و پرورش دو توله یوز بدون مادر به نام های آذر و توران و رساندن آنها به مرحله بلوغ
 ۵. تعمیر و مرمت ۵ پاسگاه محیط بانان در زیستگاه یوز
 ۶. ایمن سازی جاده با هدف کاهش تلفات جاده ای یوزپلنگ ایرانی در همکاری با وزات راه و شهرسازی با اجرای روشنایی، فعال سازی سیستم و افزایش دوربین های کنترل سرعت، نصب و ساماندهی تابلوهای هشدار و کاهش سرعت، استقرار پیلز راه و کنترل سرعت رانندگان، آرام سازی جاده

- ایجاد مرکز تکثیر و نگهداری گوزن زرد در استان لرستان و ساماندهی مرکز تکثیر در اسارت فندق لو
- نظارت و پایش مراکز تکثیر و نگهداری گونه های جانوری در باغ های وحش و پرندگان به تعداد ۵۸ مرکز و رتبه بندی باغ وحش های کشور بر اساس شاخص های استانداردسازی شده
- سرشماری و پایش گونه های شاخص جانوری اولویت دار حفاظتی در ۳۰۹ منطقه
- غنی سازی موزه ملی تاریخ طبیعی و ذخائر ژنتیکی و بانک ژن به تعداد ۱۱۲۰۷۸ نمونه
- انعقاد تفاهم نامه با صندوق بیمه کشاورزی برای جبران خسارات وارده حیات وحش به کشاورزان و دامداران و پرداخت خسارات وارده به میزان تقریبی ۱۲۰ میلیارد ریال به ۸۹۷ پرونده
- تدوین و اجرای برنامه مدیریت و کنترل جمعیت گونه های غیر بومی مهاجم (نوتریا، راکون، خزندگان و ماهیان غیر بومی مهاجم)
- احیای جمعیت های از دست رفته حیات وحش در طبیعت و معرفی گونه ها به زیستگاه های مناسب از طریق:
 ۱. معرفی مجدد و رها سازی ۱۲ فرد گورخر به زیستگاه های طبیعی آن در کویر در سال ۱۴۰۰
 ۲. معرفی مجدد و رها سازی حدود ۸۵ راس آهو، جبیر، گوزن زرد و گورخر در ۷ منطقه در سال ۱۴۰۱
 ۳. معرفی مجدد و رها سازی تعداد ۸۴ فرد حیات وحش از گونه های آهو، جبیر، گوزن زرد، قوچ و میش و گورخر در سال ۱۴۰۲ به طبیعت
- تهیه نقشه پراکنش ۱۵ گونه جانوری
- استحصال سم جهت مصارف پزشکی و تولید پادتن از مارهای تکثیر یافته در اسارت به منظور جلوگیری از برداشت مارهای سمی از طبیعت

📌 حوزه توسعه کمی مناطق:

- اضافه شدن ۷۳۰ هزار هکتار منطقه حفاظت

- طارم، کوه باز، دره باغ، قالی کوه، اثر طبیعی قلل سه گانه، علم کوه و بلس کوه
- تهیه و تدوین استانداردهای تعیین منزلت مناطق چهارگانه
- تعیین رتبه بندی مناطق چهارگانه سازمان حفاظت محیط زیست شامل ۲۹۸ منطقه از دیدگاه ارزش های اکولوژیک
- افتتاح پایگاه اطفای حریق میانکاله و پایگاه اطفای حریق هوایی از شمال خوزستان و تکمیل و تجهیز پایگاه های اطفای حریق ارسباران، شیمبار و بیستون
- کاهش میانگین آتش سوزی جنگل ها و مراتع در مناطق چهارگانه در یک سال از ۵۱۳۴ هکتار در ابتدای دولت مردمی به ۱۶۰۰ هکتار در سال ۱۴۰۲
- شناسائی ۴۰ منطقه واجد شرایط برای ارتقاء سطح و بازنگری مطالعات توجیهی و تفصیلی در ۳۲ منطقه شامل سوتا و حمامیان، بیرمی، فیله خاصه، آریز، انران، پناهگاه حیات وحش عباس آباد، حفاظت شده شیدا، پناهگاه نای بندان، اثر طبیعی مراغه، اثر طبیعی گنبد نمکی خرسین، حفاظت شده مغان، حفاظت شده گلپر اباد، جفاظت شده سمندر یک، حیات وحش و پارک ملی میاندشت و نهایی شدن طرح مدیریت منطقه حفاظت شده زریاب، برقوش، یخاب، دینارکوه، قمصر، بزروک، شیرستان، کوه بزنگان، ضامن آهو، طارم، اثر طبیعی شمش، اثر طبیعی کانی برد، پناهگاه دربند رابرد، پناهگاه کمکی،
- شده جدید به شبکه مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست و آغاز فعالیت ۳۰ معدن از طریق حذف ۹۰ هزار هکتار محدوده از مناطق چهارگانه به منظور توسعه کشور

📌 حوزه هوشمند سازی و استفاده از فناوری های نوین:

- طراحی و تجهیز ادارات کل تابعه به سیستم

حوزه محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی از نگاه آمار:

بازدید دکتر سلاجقه از مخازن موزه ملی و ذخایر ژنتیکی مورخ: ۱۷ اسفند ماه ۱۴۰۰

نشست فرصت های اکوتوریسم و رونق آن در مناطق چهارگانه مورخ: ۱۷ خرداد ماه ۱۴۰۱

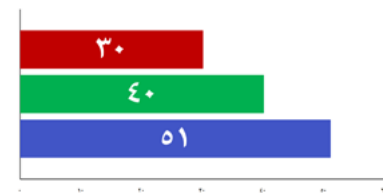

آئین گرامیداشت روز جهانی ذخیره زیستکره مورخ: ۱۵ آبان ماه ۱۴۰۱

- مخابراتی دیجیتال (بی سیم)
- اجرای برنامه هوشمند سازی مناطق در پارک ملی گلستان
- استقرار سامانه پایش تصویری در ۱۳ منطقه شامل مناطق حفاظت شده بدر و پریشان (کردستان)، بیرمی (بوشهر)، مجموعه پرور (سمنان)، گنو (هرمزگان)، اشترانکوه (لرستان)، باشگل (قزوین)، قمیشلو (اصفهان)، حیدری و تندوره (خراسان رضوی)، اق داغ (اردبیل)، هفتاد قله (مرکزی) و پلنگ دره (قم)، مناطق استان آذربایجان شرقی، مانشت و قارلنگ (ایلام) و جزیره اشک (آذربایجان غربی)
- استفاده از تجهیزات هوشمند و فناوری نوین از جمله پهپاد، دوربین های حرارتی و دوربین های دید در شب بصورت پایلوت در پایش و سرشماری حیات وحش

اجرای طرح های جامع مدیریت مناطق (منطقه)

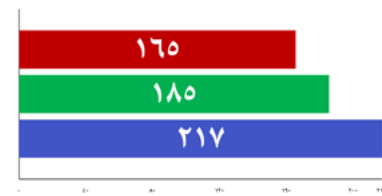
سال ابتدایی دولت سبزهآهنگ سال اول دولت مردمی سبزآهنگ مجموع دولت های قبل

۷۰ درصد پیشرفت
نسبت به دولت های
پیشین

۲۷.۵ درصد پیشرفت
نسبت به سال اول دولت
مردمی-انقلابی

مناطق دارای طرح های جامع مدیریت (منطقه)

سال ابتدایی دولت سبزهآهنگ سال اول دولت مردمی سبزآهنگ مجموع دولت های قبل

۳۱.۵ درصد پیشرفت
نسبت به دولت های
پیشین

۱۷.۳ درصد پیشرفت
نسبت به سال اول دولت
مردمی-انقلابی

بخش چهارم:

محیط زیست دریایی و تالابها

حوزه حفاظت از گونه های جانوری:

- تدوین و اجرای برنامه اقدام ملی حفاظت از دلفین گوژپشت و ابلاغ آن به ادارات کل خوزستان، بوشهر، هرمزگان و سیستان و بلوچستان
- تدوین و اجرای برنامه اقدام ملی حفاظت از فوک خزری و ابلاغ آن به ادارات کل گلستان، مازندران و گیلان
- اعلام فهرست ممنوعیت صادرات گونه های ساحلی - دریایی در راستای اجرای قانون حفاظت و بهره برداری از منابع ژنتیکی حیات وحش غیرمجاز جهت صادرات
- به روزرسانی وضعیت حفاظتی گونه های در معرض خطر و حمایت و حفاظت شده آبی دریایی
- تدوین شرح خدمات دستورالعمل نحوه مقابله با گونه های غیربومی در تالاب ها و به روز رسانی فهرست گونه های گیاهی و جانوری غیر بومی مهاجم (۴۸ گونه) در تالاب های کشور
- تدوین پروتکل ارزیابی ریسک گونه های غیربومی ماهیان آب شیرین
- احیای زیستگاه های آبسنگ های مرجانی خلیج چابهار و جزیره خارک با کاشت بالغ بر ۲۵۰۰۰ قلمه مرجان در سازه های مصنوعی کار گذاشته شده
- تدوین و اجرای برنامه های اقدام ملی حفاظت از لاکپشتان دریایی، کوسه ماهیان و سفره ماهیان
- تعیین درجه حفاظتی ۴۵ گونه و گروه آبزیان دریایی
- تهیه بانک داده ای تنوع زیستی خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر
- به روزرسانی وضعیت حفاظتی گونه های در معرض خطر و حمایت و حفاظت شده آبی دریایی و اعلام فهرست ممنوعیت صادرات گونه های ساحلی - دریایی در راستای اجرای قانون حفاظت و بهره برداری از منابع ژنتیکی حیات وحش غیرمجاز جهت صادرات

حوزه توسعه کمی مناطق:

- انجام ارزشگذاری حرای خور خوران قشم
- تهیه اطلس زیستگاه های حساس ساحلی - دریایی (دریای خزر)
- تعیین ظرفیت برد و ارزیابی توان اکولوژیک و پهنه بندی فضایی مناطق حساس ساحلی (جزایر) و دریایی و تهیه نقشه های مربوط به جانمایی برخی از صنایع و کاربری های دریایی
- انجام مطالعات «پهنه بندی محیط زیستی و ارزیابی ریسک زیستگاهی استقرار صنایع در مناطق ساحلی دریایی مکران (استان های هرمزگان و سیستان و بلوچستان)»، «بررسی تغییرات محیطی و ارزیابی ریسک زیستگاهی در محدوده ساحلی دریایی پارس جنوبی» و تعیین محدوده های مناسب جهت استقرار آب شیرین کن ها در کلیه استان های ساحلی جنوبی کشور
- انجام طرح پهنه بندی الویت های استقرار تاسیسات نمک زدایی در سواحل خلیج فارس
- تدوین نقشه راه توسعه دریامحور در استان های ساحلی و جزایر در راستای اجرایی شدن بندهای ۴ و ۵ سیاست های کلی ابلاغی مشتمل بر ۱۸ هدف کلان، ۱۲ برنامه راهبردی، ۶۲ اقدام کلان و ۵ محور:
- ۱. کاهش، پیشگیری، کنترل و مقابله با آلودگی های دریایی
- ۲. مدیریت زیست بومی و حفاظت از تنوع زیستی و زیستگاهی
- ۳. توسعه متوازن
- ۴. کاهش اثرات و سازگاری با تغییرات اقلیمی
- ۵. ارتقای مشارکت های مردمی، جلب همکاری های بین المللی و یکپارچه سازی حاکمیت دریا در کشور
- انجام مطالعه پایش تنوع زیستی دریایی با استفاده از مهندسی اکولوژیک در سازه های

ساحلی - دریایی برای حفظ تنوع زیستی و تهیه
اطلس زیستگاه های حساس ساحلی - دریایی
دریای خزر

- حفاظت، پایش و ارزیابی مستمر وضعیت سلامت تنوع زیستی و احیای زیستگاه های تالابی و دریایی (صخره های مرجانی، جنگل های حرا، لاک پشتان دریایی و ...) و تدوین برنامه بهبود و ارتقای کیفیت و کمیت تنوع زیستی بر اساس داده های بدست آمده
- تدوین ۷ طرح جامع مدیریت یکپارچه و جامع سواحل و جزایر
- تدوین ۲ برنامه و نظارت بر اجرای برنامه مدیریت محیط زیستی انواع آلودگی ها و پایش و ارزیابی ریسک انواع آلاینده ها در مصب ها، خلیج ها و دریا های کشور از طریق ۴۸ ایستگاه پایش
- تهیه نقشه پهنه بندی و بانک اطلاعاتی انواع آلودگی ها و کانون های مهم انواع آلودگی های مرتبط با سواحل و پهنه های آبی کشور در

۵ استان ساحلی و ۵ جزیره

- ارزیابی وضعیت زیستگاه های ساحلی کربن آبی (Blue carbon coastal habitats) و اجرای برنامه های حفاظت و احیا زیستگاه های ساحلی کربن آبی (جنگل های حرا)
- بازنگری استاندارد آب های محیطی و تخلیه پساب به دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان
- تهیه نقشه های پهنه بندی آلودگی نفتی، آب های ساحلی و فراساحل و بررسی و پایش آلودگی های نفتی، فلزات سنگین و سموم در خلیج فارس و دریای عمان
- تعیین وضعیت آلودگی آب، رسوبات و آبزیان سواحل مکران و نقشه های پهنه بندی آلودگی برای برنامه ریزی آتی
- تدوین، ابلاغ و اجرای ضوابط تخلیه پسماند و سایر مواد در دریا و نظام مند سازی تخلیه پسماند به دریا و ضوابط محیط زیستی بازیافت شناور ها و نظام مند شدن فعالیت های بازیافت

- پایش و بازرسی طرح های محیط زیستی در صنایع پتروشیمی مناطق ساحلی (شامل احداث و تکمیل تصفیه خانه ها، طرح های بازچرخانی، بازیافت و استفاده مجدد در راستای کاهش آلودگی، کاهش مصرف آب و انرژی)
- انجام ۳۳۰ مورد بازرسی - ممیزی محیط زیستی از سکوها و تاسیسات نفتی ساحل و فرا ساحل، بنادر تجاری و صیادی، تاسیسات بندری، اسکراب یاردها، ارائه مجوز فعالیت به سایت های بازیافت شناور، آب توازن و فضولات نفتی در بنادر اصلی کشور و ۵۷۰ مورد پایش طرح های سالم سازی دریا و کنترل اثرات منابع آلاینده در طول ۵۹۰۰ کیلومتر نوار ساحلی شمالی و جنوبی کشور
- بررسی آلودگی عناصر سمی، ترکیبات هیدروکربنی (BTEX، TPH، PAHs) و ذرات میکروپلاستیک در آب، رسوب و آبزیان سواحل مکران شامل ۱۵۶ ایستگاه و تعیین نشانگرهای زیستی برای ارزیابی اثرات آلاینده

و اسقاط شناورها (ایجاد زیرساخت ها و الزامات محیط زیستی ۱۰ سایت تعمیر و بازیافت شناور در سواحل کشور)

- تدوین دستورالعمل ارزیابی اکولوژیک مصب رودخانه های حوضه جنوبی خزر
- تدوین دستورالعمل های جامع و شیوه نامه های پایش آلودگی های دریایی
- اصلاح و بروز رسانی استاندارد کیفیت محیط های آبی خلیج فارس، دریای عمان و خزر و دستورالعمل برآورد خسارت آلودگی نفتی در دریا
- پایش آلودگی میکروبی، کیفیت و سلامت آب سواحل، شناگاه های ساحلی و طرح های سالم سازی دریا در سواحل جنوبی دریای خزر
- با ۱۱۰ ایستگاه پایش و اجرای برنامه پایش جامع آلودگی های محیط زیست دریای خزر شامل ۶۰ ایستگاه ساحلی و فراساحلی
- پایش، ردیابی و مقابله با آلودگی های ناشی از سوانح و آلودگی های نفتی در دریا

- های هیدورکربن های آروماتیک چند حلقوی بر تولید مثل ماهیان خلیج فارس.
- بررسی و تعیین بار آلودگی ورودی به خوریات ماهشهر از واحدهای پتروشیمی ماهشهر و پایش و پهنه بندی و انگشت نگاری شیمیایی بیومارکرهای نفتی در سواحل استان بوشهر
- پایش و مدیریت زائدات پلاستیکی دریایی و کاهش آلاینده در سواحل جنوبی دریای خزر
- بهبود و ارتقاء مدیریت محیط زیستی در سواحل و دریا از طریق:
- ۱. تعویض و نوسازی خطوط انتقال نفت فرسوده خلیج فارس و کاهش آلودگی های نفتی ناشی از آن با همکاری و حمایت وزارت نفت (افزایش از ۱۰ درصد در ابتدای دولت به ۴۰ درصد)
- ۲. تکمیل تصفیه خانه ها و بازچرخانی واحدهای صنعتی مناطق ساحلی -دریایی و کاهش آلودگی منتهی به دریا (از جمله تصفیه خانه بزرگ پتروشیمی بندر امام)
- ۳. کاهش مصرف آب سالیانه واحدهای پتروشیمی

- بمیزان ۳۰ میلیون مترمکعب و کاهش مصرف آب واحدهای پتروشیمی مناطق ساحلی بمیزان ۱۰ میلیون مترمکعب در سال در صنایع پتروشیمی
- ۴. پایش مستمر منابع بالقوه آلاینده دریا از جمله سکوها و تاسیسات نفت و گاز و خطوط انتقال نفت و گاز، بنادر و صنایع مستقر در نورا ساحلی
- ۵. راه اندازی مجتمع دماوند (تصفیه خانه مرکزی فاز ۲ پتروشیمی) عسلویه و تخلیه آلاینده ها در حد مجاز به دریا
- ۶. آغاز احداث تصفیه خانه مرکزی پالایشگاه های گازی منطقه عسلویه و پارس جنوبی و کاهش قابل ملاحظه آلودگی های منتهی به دریا ناشی از واحدهای پالایشگاهی
- ۷. بهبود و ارتقا مدیریت محیط زیست سکوها و تاسیسات نفتی ساحل و فرا ساحل، بنادر تجاری و صیادی، تاسیسات بندری، سایت های بازیافت شناور از ۵۰ به ۸۰ درصد

حوزه مدیریت تالاب ها:

- احیا تالاب های مهم کشور از طریق لایروبی و آب رسانی همچون میانکاله و خلیج گرگان، حله، هشیلان، مجموعه آلاگل، دهنو، دریاچه ارومیه و تالاب های اقماری
- افزایش تعداد تالاب های دارای طرح مدیریت زیست بومی به ۲۹ تالاب
- تهیه دستورالعمل بهره برداری معدنی از تالاب ها
- تهیه دستورالعمل و ضوابط مربوط به طبیعت گردی جامعه محور در تالاب ها با هدف بهره برداری پایدار و کمک به معیشت جوامع بومی و پیگیری اجرا با کمک وزارت گردشگری
- در برخی از تالاب های مهم از جمله شادگان
- بررسی اثرات تغییر اقلیم بر تالاب گمیشان، خلیج گرگان و تالاب میانکاله و ارائه راهکارهای مدیریتی و اجرایی جهت کاهش اثرات و سازگاری با تغییرات بلند مدت و پیشگیری از تصرف سواحل و اراضی مستحدث در نواحی
- ساحلی بویژه تالاب میانکاله
- انجام فرآیندهای تدقیق و بازنگری نیاز آبی محیط زیستی حوضه های آبخیز میقان، زریوار، میانکاله و خلیج گرگان، رودخانه تجن، خلیج گواتر و خور باهو، مجموعه تالاب های آلاگل، انزلی، دریاچه نمک و سفید رود
- تجهیز و راه اندازی ایستگاه های پایش در تالاب های مربوط به استان های گلستان، گیلان، مازندران، قزوین، کرمان و اردبیل
- تشکیل دبیرخانه ملی مدیریت زیست بومی تالاب های کشور و تقویت دبیرخانه های استانی ذیل دبیرخانه ملی با برگزاری ۵ کارگاه ظرفیت سازی
- تهیه اطلس تالاب های کشور
- بازنگری فهرست گونه های گیاهی و جانوری غیر بومی مضر (مهاجم) تالاب ها و درج ۴۸ گونه مهاجم در فهرست سال ۱۴۰۱
- تهیه، تدوین و تصویب ۱۳ برنامه مدیریت جامع با رویکرد زیست بومی برای تالاب های امیرکلاویه،

- خورخوران، رود گز، مهارلو، کافت، کشف رود و بیشه دالان، پل دختر، قره قشلاق، قوری گل، آق قشلاق، شیدور و ارژن
- تکمیل و تجهیز مراکز بازدیدکنندگان تالاب ها در ۵ تالاب زریبار، گندمان، بزنگان، هشیلان و خورخوران
- تهیه بانک اطلاعات جامع مراکز بازدیدکنندگان، آموزش و پرنده نگری
- اجرای قانون حفاظت، احیاء و مدیریت تالاب های کشور و آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها از طریق:
- ۱. تعیین و تدقیق نیاز آبی محیط زیستی تالاب ها و نظارت بر تامین آن توسط وزارت نیرو از طریق تشکیل کارگروه های مشترک با آن وزارتخانه و پایش و رصد انسداد انهار و رودخانه های آبرسان حوضه آبخیز دریاچه ارومیه در فصل غیر زراعی
- ۲. تهیه، تدوین و ابلاغ دستورالعمل تعیین حریم اکولوژیک تالاب ها با همکاری وزارتخانه های

- نیرو و جهادکشاورزی
- ۳. تدوین دستورالعمل جامع پایش کمی و کیفی تالاب های کشور
- ۴. تدوین استانداردهای کیفیت پساب ورودی به تالاب های کشور
- تهیه و تدوین شرح خدمات طرح های مطالعاتی پایش کیفیت آب، رسوب و فون و فلور خور موسی به ویژه به لحاظ بررسی آلودگی های مربوط به جیوه

➤ حوزه هوشمند سازی و استفاده از فناوری های نوین:

- راه اندازی دبیرخانه مرکز پایش و پایگاه جامع مدیریت داده تالاب های کشور
- هوشمند سازی و ارتقاء حفاظت فیزیکی تالاب ها با بکارگیری دوربین های مدار بسته و سایر فناوری های نوین برای ۱۶ تالاب
- استقرار سامانه های مدیریت هوشمند مناطق و کاهش نیاز به منابع انسانی و تجهیزات حفاظتی

در ۵ تالاب کشور

رونمایی از مرکز پایش پایگاه جامع مدیریت داده تالابهای کشور
مورخ: ۲۲ خرداد ماه ۱۴۰۱

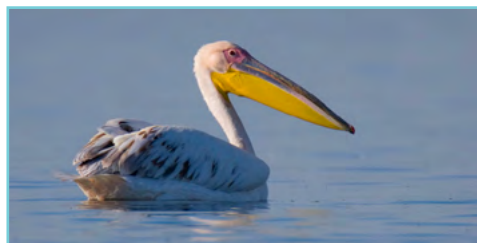
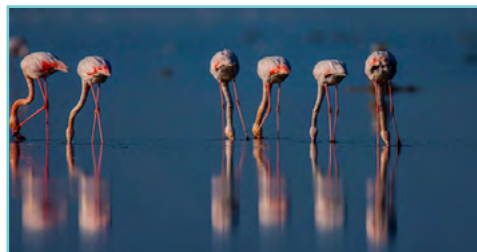
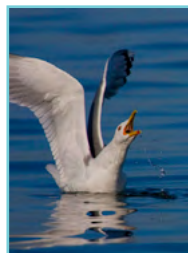
آیین ملی بزرگداشت روز جهانی تالابها
مورخ: ۱۴ بهمن ماه ۱۴۰۰

کارگاه هم اندیشی افزایش تاب آوری و بررسی راهکارهای مقابله با اثرات اقلیم در اکوسیستم آبی
مورخ: ۲۵ مهر ماه ۱۴۰۱

عکاس:
علی مهاجران

حوزه محیط زیست دریایی و تالاب ها از نگاه آمار:

مناطق حفاظت شده ساحلی و دریایی (هکتار)

۴۵.۳ درصد پیشرفت

نسبت به ابتدای دولت مردمی-انتقلاهی و دولت های پیشین

بازرسی- ممیزی محیط زیستی از سکوها و تاسیسات نفتی ساحل و فرا ساحل، بنادر تجاری و صیادی، تاسیسات بندری، اسکراپ یاردها، ارائه مجوز فعالیت به سایت های بازیافت شناور، آب توازن و فصولات نفتی و پسماندهای دریایی در بنادر اصلی کشور (بازرسی)

۱۰.۲ درصد پیشرفت

نسبت به سال اول دولت مردمی-انتقلاهی

۱۸.۶ درصد پیشرفت

نسبت به دولت های پیشین

بایش شناگاه های ساحلی و طرح های سالم سازی دریا (بایش)

۱۲.۸ درصد پیشرفت

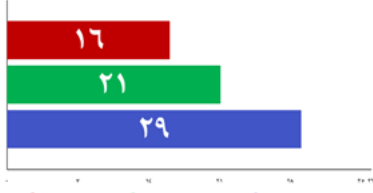
نسبت به سال اول دولت مردمی-انتقلاهی

۳۰.۷ درصد پیشرفت

نسبت به دولت های پیشین

تالاب های دارای طرح مدیریت زیست بومی (تالاب)

۲.۸ درصد پیشرفت

نسبت به سال اول دولت مردمی-انتقلاهی

۸۱.۲ درصد پیشرفت

نسبت به دولت های پیشین

بخش پنجم:

آموزش و فرهنگ سازی محیط زیست

➤ حوزه ارزشگذاری منابع زیستی:

- انجام فرآیند ارزشگذاری اقتصادی خدمات اکوسیستمی در ۷۳ درصد از مساحت کشور در استان های لرستان، قزوین، خراسان جنوبی، کرمان، سمنان و کردستان، گیلان، مازندران، گلستان، اردبیل، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اصفهان، خراسان رضوی، خوزستان، بوشهر، سیستان و بلوچستان و هرمزگان که پیش بینی می شود تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۳ به ۹۲ درصد افزایش یابد.
- برآورد ارزش خدمات اکوسیستمی تحت تاثیر از اجرای ۵ طرح توسعه ای در استان های کردستان، کرمان، خراسان جنوبی و لرستان

➤ حوزه فناوری های نوین و سازگار با محیط زیست:

- احصا و بکارگیری راهکارهای نوین علمی و فناوریانه برای حل چالش های محیط زیست کشور از طریق:

۱. تدوین و ابلاغ شیوه نامه خانه های فناوری محیط زیست
۲. ایجاد و تاسیس ۲۱ خانه فناوری محیط زیست در استان ها توسط ادارات کل محیط زیست و با همکاری دانشگاه ها، پارک های علمی و تحقیقاتی و بنیاد نخبگان استانی
۳. احصای چالش های محیط زیست در حوزه های پایش، کنترل و کاهش اثرات آلاینده ها در هوا، آب، پسماند و تنوع زیستی و شناسایی راهکارهای فناوریانه برای آنها

➤ حوزه پژوهش های کاربردی محیط زیستی:

- ارتقای پژوهش های اولویت دار محیط زیستی از طریق:
۱. برگزاری ۱۷ جلسه کمیسیون پژوهش و فناوری
 ۲. احصا ۱۶۹ اولویت پژوهشی سازمان
 ۳. بررسی و تصویب ۱۷ طرح پژوهشی
 ۴. اجرا و نظارت بر ۱۳ طرح پژوهشی

۵. بازنگری آئین نامه شورای راهبردی پژوهش و فناوری سازمان حفاظت محیط زیست
- برگزاری جشنواره تجلیل از پژوهشگران، فناوران و نوآوران محیط زیست

➤ حوزه آموزش و فرهنگ سازی:

- اجرای سند ارتقا و فرهنگ حفاظت محیط زیست به وسیله ی:
- تدوین برنامه اجرایی کمیته های تخصصی
- راه اندازی کمیته های تخصصی (در دست اقدام است)
- تدوین شاخص های ارزیابی کمیته های تخصصی
- بازنگری و اصلاح متن سند و تصویب در شورای فرهنگ عمومی
- پیشنهاد اصلاح بند ۴ اقدامات سند برنامه در راستای الزام تأسیس انجمن ها و خانه های محیط زیست در دستگاه ها و بخش های مختلف
- برگزاری سیزدهمین دوره جایزه ملی محیط زیست
- برگزاری دومین همایش ملی تنوع زیستی و پانزدهمین همایش انجمن دیرینه شناسی ایران و کارگاه آموزشی آشنایی با تنوع زیستی
- سبزسازی مشاغل و تولید محتوای محیط زیستی برای رشته های مشاغل فنی حرفه ای کشور (۲۰ گروه شغلی)
- اجرایی شدن تدریس دو واحد درسی "شناخت محیط زیست" در تعامل با وزارت علوم تحقیقات و فناوری در ده دانشگاه منتخب به مدت دو سال (به صورت پایلوت) از مهرماه سال ۱۴۰۰ در دانشگاه های اراک، بیرجند، تهران، رازی کرمانشاه، شهید بهشتی، صنعتی اصفهان، علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، فردوسی مشهد، محقق اردبیلی و یزد در راستای توسعه سواد محیط زیستی در نظام آموزش عالی کشور که تا کنون ۳۲۵۱ از رشته های مختلف تحصیلی این واحد درسی را گذرانده اند

- تعیین اولویت های محیط زیستی موردنظر مرکز آموزش محیط زیست و تربیت محیط بان براساس سند آیسکو ۲۰۰۸
 - برگزاری کارگاه آموزشی آشنایی با تنوع زیستی
 - برگزاری دومین همایش ملی تنوع زیستی و پانزدهمین همایش انجمن دیرینه شناسی ایران
 - برگزاری کارگاه ها و دوره های آموزشی توانمند سازی و توان افزایی حضوری یا غیر حضوری با موضوعات:
 ۱. بازیافت و پسماند
 ۲. مدیریت منابع آب
 ۳. مصرف بهینه آب و انرژی
 ۴. حفاظت از گونه های گیاهی و جانوری
 ۵. حفاظت از پوشش گیاهی و جلوگیری از فرسایش خاک
 ۶. آلودگی هوا و تغییر اقلیم
 - احیا و برگزاری اولین جلسه کمیته ملی توسعه پایدار با حضور دستگاه های اجرایی مرتبط
 - تولید ۲۹ عنوان محتوای مکتوب برای برنامه
- سازان رادیو سلامت ویژه دانش آموزان دبستانی با عناوین و موضوعات مختلف محیط زیستی از جمله آلودگی هوا، مصرف انرژی، آب، تنوع زیستی و پسماند
- تولید و پخش برنامه های محیط زیستی رادیویی با عنوان زنگ تفریح مدارس در ساعت ۸:۵۵ دقیقه در شبکه رادیویی سلامت با استفاده از محتواهای ارسالی ۱۴۰۱ در تمامی مدارس ابتدایی کشور
 - امضای تفاهم نامه همکاری مشترک با وزارت آموزش و پرورش و سازمان نهضت سوادآموزی و انجام اقدامات ذیل برای اجرایی شدن تفاهم نامه مذکور:
 ۱. تدوین فاز اول برنامه درسی ملی محیط زیست در نظام آموزش رسمی کشور در تعامل با وزارت آموزش و پرورش
 ۲. به روزرسانی طرح ملی محیط یار با هدف ارتقاء سواد زیست محیطی و نهادینه سازی فرهنگ تعامل صحیح با محیط زیست در بین دانش آموزان

۳. تهیه، چاپ و انتشار ویژه نامه محیط زیست مجلات رشد برای مقطع ابتدایی دوره اول
 ۴. تهیه و تولید ۱۳ عنوان فیلم آموزشی کتاب کار و راهنمای آموزش محیط زیست به منظور بهره برداری معلمان و مربیان مراکز پیش دبستانی و مهدکودک ها از محتوای آموزشی مذکور
 ۵. اجرای دوره آموزشی با عنوان "موزه های تاریخ طبیعی، گنجینه حیات"
 - تدوین گزارش عملکرد پیشرفت ملی در حوزه محیط زیست
 - اجرای طرح های پرچمداری محیط زیستی به منظور ساماندهی، الگوسازی و تمرکز هر استان به یک موضوع اولویت دار، حسب ظرفیت، چالش و فرصت های محلی و منطقه ای در قالب:
 ۱. شناسایی مخاطبان اجتماعی اثربخش در یک موضوع آموزشی و مشارکت محور در هر استان
 ۲. تولید محتواهای آموزشی هدفمند، اثربخش و مهارت محور حسب نیازهای آموزشی مخاطبان اجتماعی شناسایی شده
۳. طراحی، الگوسازی و مدلسازی روش های اجرای برنامه های آموزشی در موضوع پرچمداری
 ۴. اجرای برنامه های آموزشی و مشارکتی به صورت پایلوت و احصای تجارب ارزشمند
 ۵. تمرکز بر یک موضوع و جلوگیری از تولید محتواهای آموزشی تکراری و مشابه در سایر استانها و صرفه جویی در منابع همراه با افزایش کیفیت محتواهای آموزشی محیط زیستی
 - ثبت روز ملی آموزش همگانی حفظ محیط زیست (۱۵ اسفندماه) در تقویم رسمی کشور و تأیید ثبت روز جنگل و کوهستان در تقویم رسمی کشور
 - راه اندازی تارنماهای تجارب استانی آموزش محیط زیست به منظور بارگذاری محتواها و فعالیت های آموزشی استان ها ذیل کتاب درسی انسان و محیط زیست با هدف جذاب سازی و تعمیق هرچه بیشتر آموزه های مطرح شده و بارگذاری بیش از ۲۳۰ محتوای آموزشی

شامل: پوستر، فلش کارت، انیمیشن، داستان صوتی و فیلم رئال به آدرس:

۱. koodakzist.ir

۲. ensanzist.ir

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهری و روستایی سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور برای کلیه کارکنان فرمانداری ها، شهرداری ها و ۳۷۰۰۰ دهیار سراسر کشور

- اجرای طرح آموزش و مشارکت محور برای مخاطبان خاص شامل: کانون مربیان فوتبال، سازمان بسیج سازندگی و گروه های جهادی، شهرداران و دهیاران سراسر کشور، اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا و شورایی عالی استان ها، ائمه جمعه و جماعات و روحانیون، قضات، معلمان و دبیران و دانش آموزان، بنیاد بین المللی فرهنگ هنری امام رضا، هنرمندان، صاحبان معادن ویژه انجمن شن و ماسه، دامداران، زنبورداران و کشاورزان، شکارچیان و صیادان، زنان خانه دار، کارشناسان HSE صنایع، ورزشکاران، قالی شویی ها و کارواش ها، مراقبین سلامت و آفرودر سواران
- برگزاری پویش ملی شنبه های آموزشی «آموزه های محیط زیستی» با همکاری
- برگزاری همایش منطقه ای-آموزشی «محیط زیست و حقوق عامه» برای قضات محترم دادگستری های استان های تهران، البرز، قم، مرکزی، اصفهان و سمنان با همکاری دفتر آموزش قوه قضاییه به منظور آشنایی با چالش های محیط زیست
- طراحی، برنامه ریزی و برگزاری کارگاه آموزشی ویژه بازی سازان و تولیدکنندگان بازی های رایانه ای با توجه به تاثیر بسزای بازی های رایانه ای در افزایش دانش محیط زیستی و مردمی سازی حفاظت محیط زیست
- انعقاد تفاهم نامه همکاری و اجرای آیین نکوداشت مربیان برتر فوتبال در سازمان و ادارات کل حفاظت محیط زیست سراسر کشور با حضور نخبگان و اهالی فوتبال

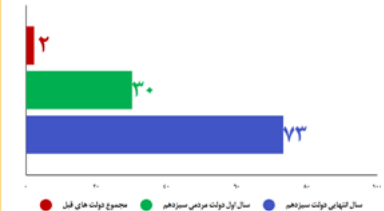
- تدوین بسته شیوه نامه های محیط زیستی فعالیت ها و گروه های شغلی «صنایع غذایی»، «تأسیسات و سیستم های تبرید»، «مکانیک»، «برق» و «جوشکاری» با همکاری با دفتر پژوهش و برنامه ریزی درسی سازمان فنی و حرفه ای کشور و همکاری ادارات کل حفاظت محیط زیست استان های تهران، ایلام و مرکزی در راستای سبزشازی و تدوین شیوه نامه ها و ملاحظات محیط زیستی مشاغل فنی حرفه ای کشور
- راه اندازی و گسترش هنرستان های محیط بانی به منظور آموزش رشته محیط بانی در مقطع متوسطه دوم، در شاخه فنی حرفه ای و کاردانش آموزش و پرورش برای اولین بار در کشور در راستای جذب دانش آموزان دوستدار محیط زیست، فرهنگ سازی و تربیت محیط بان علاقمند و متخصص و اجرای آزمایشی آن در دو استان فارس و خوزستان از سال ۱۴۰۱ و توسعه و راه اندازی آن در دو

- استان اردبیل و مازندران در سال ۱۴۰۲ ثبت رشته تحصیلی محیط بانی در سامانه ثبت پذیرش دانش آموز در وزارت آموزش و پرورش (سیدا) که منجر به اشتغال به تحصیل ۸۸ دانش آموز در رشته محیط بانی در ۴ استان فارس (۳۸ نفر)، خوزستان (۱۸ نفر)، اردبیل (۱۸ نفر) و مازندران (۱۴ نفر) گردید
- تدوین محتوای آموزشی منطبق با اصول آموزشی وزارت آموزش و پرورش برای رشته محیط بانی و برگزاری دوره آموزشی برای مدرسان رشته محیط بانی در مرکز آموزش محیط زیست کرج با هدف اجرای بهتر رشته مذکور
- آموزش ۳۰۰۶ نفر محیط بان در قالب ۸ دوره آموزشی محیط بانی بدو خدمت متمرکز و ۶۷ دوره استانی.
- برگزاری ۴۳۱ دوره آموزشی تخصصی ضمن خدمت کارکنان به میزان ۲۲۸۴۸۵۶ نفر ساعت و سرانه آموزش ۱۰۴ ساعت

حوزه آموزش و فرهنگ سازی محیط زیست از نگاه آمار:

نسبت مساحت مناطق ارزشگذاری شده به مساحت کل کشور (درصد)

اجرای برنامه های تحکیم و توسعه سواد محیط زیستی (نفر ساعت)

همایش ملی
مسئولیت اجتماعی:
دانشگاه و صنعت
مورخ ۹ مرداد ماه
۱۴۰۲

کارگروه ملی سند برنامه ارتقای
فرهنگ حفاظت محیط زیست
مورخ ۲ مرداد ماه ۱۴۰۱

همایش ملی فقه و محیط زیست (اردبیل)
مورخ ۲۹ مهر ماه ۱۴۰۲

جلسه کارگروه ارتقا فرهنگ محیط زیست
مورخ ۱۷ مرداد ماه ۱۴۰۲

مراسم امضای تفاهم نامه همکاری سازمان حفاظت محیط زیست
و وزارت آموزش و پرورش
مورخ ۲۹ شهریور ماه ۱۴۰۱

بخش ششم:

مشارکت های مردمی و
سرمایه های اجتماعی
در حوزه محیط زیست

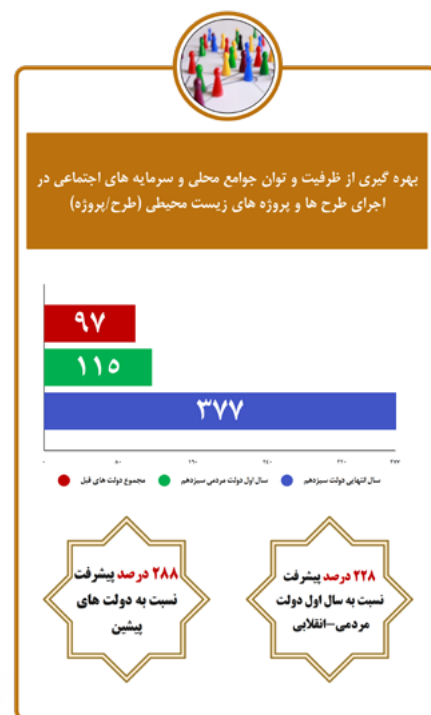
- ایجاد و راهبری ۲۰۰۰ خانه محیط زیست در استان‌ها با اهم اهداف ذیل:
 ۱. ساختارسازی برای جلب مشارکت و فعالیت گروه‌های مردمی در راستای مردمی‌سازی امور محیط زیستی
 ۲. ترویج آموزه‌های دینی با استفاده از مفاهیم محیط زیستی
 ۳. ایجاد بستر برای افزایش سرمایه‌های اجتماعی حاکمیت در حوزه محیط زیست
 ۴. ایجاد بستر برای اجرایی کردن فریضه امر به معروف و نهی از منکر در زمینه مسائل محیط‌زیستی
 ۵. زمینه‌سازی برای ترویج فرهنگ خانواده‌محوری مبتنی بر آموزه‌های دینی در امر حفاظت از محیط زیست
 ۶. تقویت کارکردهای اجتماعی محیط زیست بر پایه مسئولیت‌های اجتماعی در تمامی سطوح جامعه
 ۷. آموزش همگانی و انتقال دانش بصورت میدانی
- برای گروه‌های اثرگذار اجتماعی و آحاد جامعه تربیت نسل محیط‌زیستی با تمرکز بر آموزش‌های اثربخش برای کودکان و دانش‌آموزان
- ۸. جلب مشارکت آحاد جامعه و مسئولین برای حفاظت و بهره‌برداری اصولی و توسعه مهارت‌ها برای حفظ محیط زیست
- ۹. هم‌افزایی ظرفیت‌های فرهنگی در راستای دستیابی به اجماع ملی و شبکه‌سازی در راستای حل مسائل محیط زیستی
- ۱۰. شناسایی چالش‌ها و معضلات محیط زیستی بصورت محلی و منطقه‌ای و ایجاد بستر مشورتی برای حل چالش‌ها
- برگزاری اولین جشنواره ملی خانه‌های محیط‌زیست برتر کشور و تقدیر از ۳۶ خانه محیط‌زیست برتر استانی و ۳ خانه محیط‌زیست برتر ملی
- فعالیت بیش از ۱۰۰۰ تشکل مردم‌نهاد محیط‌زیستی در سراسر کشور

- برگزاری نشست‌های هم‌اندیشی تشکل‌ها و فعالین حوزه محیط زیست و منابع طبیعی کشور و گروه‌های جهادی و بسیجیان در حوزه محیط زیست با حضور ریاست محترم سازمان و مدیران ارشد ستادی
- برگزاری بیش از ۵۰۰ نشست تخصصی با تشکل‌های مردم‌نهاد محیط‌زیستی در سراسر کشور و اجرای ۳۷۷ طرح آموزشی-مشارکتی محیط‌زیستی توسط سازمان‌های مردم‌نهاد
- راه‌اندازی دبیرخانه دائمی ملی دانش سنتی محیط‌زیست
- برگزاری همایش ملی دانش سنتی محیط‌زیست
- برگزاری جشنواره دانش سنتی محیط‌زیست
- برگزاری استارت‌آپ دانش سنتی محیط‌زیست
- تهیه اطلس بومی کتاب دانش سنتی ایران
- اجرای طرح مطالعاتی مشارکت مردمی و مسئولیت اجتماعی و تدوین نظامنامه‌های آن
- صدور سه مجوز تکثیر و بهره‌برداری قوچ و میش و پرندگان شکاری به بخش خصوصی
- تدوین و اجرای برنامه جامع آموزش و جلب مشارکت ذینفعان در خصوص سازگاری، تاب‌آوری و کاهش اثرات تغییر اقلیم و آسیب‌پذیری مناطق تالابی در تالاب شادگان
- اجرای طرح مدیریت اجتماعی پسماند (ماپ) با رویکرد توانمندسازی جوامع محلی با رویکرد معیشت پایدار
- تدوین و ابلاغ اساسنامه مجمع خیرین محیط‌زیست به ادارات کل استانی با هدف بهره‌گیری و ساماندهی مشارکت خیرین در حمایت از گونه‌های جانوری و گیاهی و مناطق تحت مدیریت، زیست بومهای حساس، تالابها و مدیریت منابع آلاینده و ثبت اولین مجمع در استان لرستان
- برگزاری جشنواره تجربه‌نگاری نیکوکاری محیط‌زیستی در قالب جشنواره‌ای تحت عنوان «تنم زمین»
- استفاده از ظرفیت تشکل‌ها و گروه‌های

- جهادی برای مردمی سازی محیط زیست
- ترویج مسئولیت پذیری اجتماعی و ایجاد ستاد محیط زیستی اربعین حسینی (ع) به منظور اطلاع رسانی، راهبری فرهنگی و محیط زیستی زائران و موکب داران در خصوص رعایت مسائل محیط زیستی نسبت به پسماندها و هر آنچه که به حوزه محیط زیست آسیب زننده است
- تدوین و اجرای برنامه آموزش، فرهنگ سازی و توانمندسازی جوامع محلی (CEPA) در حوزه ۴۲ تالاب کشور
- پیگیری پویش يك ميليارد نهال و کاشت بالغ بر ۳۰۰ هزار نهال حرا از طریق جلب مشارکت جوامع محلی و بخش خصوصی در عرصه های مستعد در جنوب کشور
- تقویت و توسعه اقدامات حفاظتی با بهره گیری از ظرفیت بخش های غیردولتی در حفاظت از حیات وحش از جمله قرق اختصاصی، طرح های تکثیر و پرورش از طریق:
 ۱. ایجاد اولین مرکز تکثیر و نگهداری گوزن زرد

۲. در استان لرستان توسط بخش خصوصی و ساماندهی مرکز تکثیر در اسارت فندق لو اردبیل تکمیل اولین مرکز ملی تکثیر و پرورش گورخر در پارک ملی کویر سمنان
۳. بهره برداری و تعدیل جمعیت در طرح تکثیر و نگهداری گوزن زرد در دشت ناز مازندران
۴. صدور پروانه قرق اختصاصی جاشلوبار در استان سمنان
۵. پروژه احیای مسیر پروازی درنای سیبری (ساخت قفس، تجهیزات و محل نگهداری) در مازندران
۶. تجهیز سایت پرورش مرکز تحقیقات میش مرغ در بوکان آذربایجان غربی
۷. انعقاد ۸ مورد تفاهم نامه با بخش خصوصی برای اولین بار در ایران جهت احیای گونه های گوزن زرد ایرانی، جیبر، خرس سیاه آسیایی، آهو، قرقاول، طعمه های زیستگاه یوز

حوزه مشارکت های مردمی و سرمایه های اجتماعی در حوزه محیط زیست از نگاه آمار:

نشست رئیس جمهور شهید باقری با فعالان محیط زیست مازندران
مورخ ۲۰ اسفند ماه ۱۴۰۰

گردهمایی تشکل های مردم نهاد محیط زیستی
مورخ ۲۲ خرداد ماه ۱۴۰۱

بخش هفتم:

توسعه مدیریت، حقوقی و امور مجلس

۴ بودجه و اعتبارات

- افزایش ۱۲۶ درصدی منابع تملک دارایی سرمایه ای و ۸۵ درصدی بودجه هزینه ای نسبت به ابتدای دولت مردمی
- تامین اعتبار و تخصیص کامل سهم منابع ملی اجرای برنامه های مصوبات سفر استانی رییس جمهور به ارزش تقریبی ۶،۴۰۰،۰۰۰ میلیون ریال
- تامین اعتبار رای های صادره دادگاه ها و مراجع حقوقی کشور به میزان ۱۲۰ میلیارد ریال برای جبران خسارات افراد حقیقی و حقوقی و سایر آرای صادر علیه سازمان
- تامین اعتبار و اجرای کامل برنامه های نظیر حمایت از خانواده، بسیج و ایثارگران، فرهنگی و روابط عمومی، پژوهش و ... در سطح ستاد و استان به ارزش ۲۵۲،۰۰۰ میلیارد ریال طی سه سال در دولت مردمی

۴ استقرار نظام تحول اداری در

سازمان و اصلاح ساختار سازمانی

- برگزاری منظم ۷ جلسه شورای راهبری سازمان با حضور نماینده سازمان اداری و استخدامی و تکمیل و تصویب اسناد مرتبط
- تصویب و استقرار نظام جامع بهره وری
- استقرار نظام پذیرش پیشنهادات
- اجرای نمودن برنامه های اصلاح نظام اداری و سیاستگزاری های کلان در قالب شورای راهبری
- تعریف خدمات و الکترونیکی کردن فرایندها
- باز تعریف اهداف کلان و شرح وظایف تخصصی محیط زیست کشور
- اجرای برنامه تربیت مدیران آینده با استفاده از ظرفیت کانون ارزیابان شایستگی مدیریت سازمان

۴ دولت الکترونیک و سامانه های محیط زیستی

- اتصال ۹۰ درصد خدمات سازمان به درگاه دولت

- هوشمند شامل (۱۱ خدمت و ۴۸ زیر خدمت)
- اتصال سامانه جامع محیط زیست به زیرساخت داده مکانی سازمان نقشه برداری و بارگذاری لایه های اطلاعاتی اطلس واحدهای تولیدی و طرح های سرمایه گذاری
- تصویب ۱۰ عنوان مجوز در هیات مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار و اتصال سامانه جامع به درگاه ملی مجوزهای کسب و کار کشور
- اتصال به پنجره واحد مدیریت زمین به منظور ایجاد سهولت در ارائه خدمات و مجوزهای زمین محور و مدیریت و پایش بهینه اراضی
- استفاده از خدمات مرکز داده سازمان فناوری اطلاعات به منظور حفظ و صیانت از داده ها و بهبود بهره وری
- اتصال وب سرویس سامانه جامع محیط زیست به سازمان امور مالیاتی کشور
- ایجاد وب سرویس بازدید واحدهای صنعتی با وزارت صمت
- صدور تاییدیه زیست محیطی شماره گذاری خودرو
- تدوین برنامه هفتم توسعه کشور با رویکرد نظام پایداری و موضوعات پایه نظیر پایه ارزیابی محیط زیست، اقتصاد سبز و تغییرات اقلیم، مدیریت پسماندها و دیپلماسی محیط زیست
- تحلیل برنامه ششم و آسیب شناسی عملیاتی آن با رویکرد میزان پیشرفت و تحقق، منابع مرتبط، چالش های بخشی و فرابخشی و...
- بازنگری و تدوین شاخص های بخشی و فرابخشی اجرای سیاست های کلی محیط زیست با رویکرد تحلیل دوره ای داده ها
- عضویت در شورا و کمیته تخصصی نظام آمار کشور و تدوین برنامه نشریه آمار محیط زیست و نظام آماری محیط زیست در سالنامه آماری کشور

۴ برنامه ریزی محیط زیست

۴ حقوقی و امور مجلس

- رسیدگی به بیش از ۱۴۰۰۰ پرونده محیط‌زیستی در سراسر کشور و اخذ بیش از ۶۰ درصد آراء به نفع سازمان با ارزش تقریبی بیش از ۱۵۰۰۰ میلیارد ریال
- بازرسی ادارات حقوقی استان‌ها بمنظور کیفیت سنجی دعاوی و قراردادهای ادارات کل و انجام دوره‌های آموزشی توانمندسازی کارکنان نظیر برگزاری دوره آموزش تخلفات اداری (در سطح ستاد و استانی)، برگزاری دوره آموزشی دیوان عدالت اداری (قوانین جدید)، برگزاری دوره آئین‌های دادرسی کیفری و مدنی و برگزاری دوره آموزشی قراردادها و برگزاری دوره آموزشی وظایف و اختیارات ضابطین
- تنقیح و بازنگری مجموعه قوانین و مقررات پایه حقوق محیط زیست و چاپ آن با همکاری صندوق ملی محیط زیست
- ارسال لایحه دو فوریتی جهت اصلاح ماده ۲۱ قانون مدیریت پسماند، ارسال لایحه اصلاح
- قانون حمایت قضایی و بیمه ایی از مأموران یگان حفاظت محیط زیست و جنگل بانی، ارسال لایحه دو فوریتی ماده ۱۷ قانون معادن (با توجه به بند ه تبصره ۷ قانون بودجه ۱۴۰۲)، ارسال لایحه اصلاح تبصره ۵ ماده ۳۳ قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل‌ها و مراتع، - ارسال لایحه ماده ۲۴ قانون معادن
- ارایه لوایح اصلاح «قانون مدیریت پسماند» پروتکل ارزیابی اثرات زیست محیطی فرامرزی، الحاقی به کنوانسیون چارچوب حفاظت از محیط زیست دریای خزر پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست،، حفاظت و بهره برداری پایدار حیات وحش، الحاق دولت به پروتکل ناگویا در مورد دسترسی به منابع ژنتیکی الحاقی به تنوع زیستی، طرح صیانت از حقوق عامه در برابر حیوانات مضر و خطرناک
- ارایه طرح‌های حفاظت و مدیریت رودخانه

- های کشور، - طرح تأسیس شبکه ملی توسعه فناوری‌های حوزه انرژی، آب و محیط‌زیست، طرح آبخیزداری و آبخوان داری و طرح اصلاح ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده
- تصویب آئین نامه اجرایی قرق اختصاصی، آئین نامه اجرایی قانون حفاظت از خاک، آئین نامه (معیارهای سنجش) اجرایی ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده
- کسب رتبه سوم در بین دستگاه‌های اجرایی توسط معاونت نظارت امور مجلس ریاست جمهوری اجرای دقیق دستورالعمل مکاتبات دولت و مجلس و پاسخگویی به مکاتبات نمایندگان محترم مجلس و حضور معاونین محترم در جلسات کمیسیون‌های تخصصی مجلس
- برگزاری منظم بیش از ۸ جلسه شورای حقوقی سازمان و حضور فعال در جلسات معاونت حقوقی ریاست جمهوری و ستاد حقوق بشر قوه
- قضاییه و معاونت قضایی دادستان کل کشور در حقوق عامه
- کسب رتبه برتر در دومین و سومین ارزیابی سازمان حفاظت محیط زیست کشور در نظام ارتباطات مردمی ریاست جمهوری
- مدیریت منابع انسانی و پشتیبانی
- تمدید مجوز جذب و بکارگیری باقیمانده مجوز شماره ۱۰۴۳۳۴ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۶ سازمان اداری و استخدامی کشور اخذ مجوز و انجام مراحل جذب و استخدام ۱۳۷۵ نفر نیروی انسانی مشتمل بر ۵۷۰ نفر نیروی انسانی کارشناس و عملیاتی و ۸۰۵ نفر از ایثارگران
- پیگیری اخذ مجوز جذب نخبگان موضوع تصویب نامه شماره ۱۵۴۴۹/ت/۵۹۵۰۶ هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۰۲ هیات محترم وزیران در ستاد و واحدهای استانی و انجام فرآیند جذب ۱۳ نفر نخبه علمی در سطح عملیاتی
- پیگیری بازنشستگی ۲۲۳ نفر (۲۰۳ نفر در

- سطح استان و ۲۰ نفر در سطح ستاد) و تقدیر از بازنشستگان سال ۱۴۰۲ و اعطای لوح تقدیر به تعداد ۲۰۷ نفر
- انتصاب ۲۲۱ نفر از بانوان در پست های مدیریتی پایه تا ارشد سازمان
- اختصاص پست مشاور امور زنان و خانواده بر اساس مصوبه شماره ۸۰۷۴۶/ت/۵۹۵۴۰ هـ مورخ ۱۴۰۱/۵/۱۲ هیئت وزیران
- عضویت مشاور امور زنان و خانواده سازمان در شورای معاونین سازمان
- اجرای کامل برنامه های حمایت از جوانی جمعیت و خانواده و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت در سطح سازمان و ستاد
- بهبود وضعیت درآمدی و معیشت کارکنان از طریق استفاده از ظرفیت های قانونی و گسترش خدمات رفاهی
- افزایش پرداخت کمک هزینه متولدین درهرماه به ازای هرنفر ۳۰۰۰/۰۰۰ ریال و ارسال لوح تقدیر
- پرداخت رفاهیات به کارکنانی که در راستای قانون حمایت ازخانواده و جوانی جمعیت ازدواج و یا فرزند آوری داشته اند. (به میزان ۲ میلیون تومان)، در سال ۱۴۰۰ (۷ مورد ازدواج و ۱۷ تولد فرزند)، در سال ۱۴۰۱ (۱۰ مورد ازدواج و ۸۰ تولد فرزند) و در سال ۱۴۰۲ (۱۰ مورد ازدواج و ۱۵ تولد فرزند) اعلام گردید.
- انعقاد قرارداد با فروشگاه اتکا و شارژ ماهیانه اتکا کارت
- انعقاد قرارداد با مجموعه سرای ایرانی و معرفی همکاران برای خرید لوازم خانگی و الکترونیکی بصورت اقساط تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان
- پیگیری انعقاد تفاهمنامه و استقرار بانک رسالت در سازمان و تغییر بانک عامل حقوق و دستمزد کارکنان به بانک رسالت
- برگزاری نمایشگاه های لوازم التحریر و پوشاک در ستاد سازمان
- خرید و توزیع بسته های معیشتی به مناسبت های مذهبی

- خرید لوازم خانگی از طریق سازمان اموال تملیکی و توزیع از طریق قرعه کشی بین همکاران
- ساخت سالن ورزشی با سازه Isf و خرید تجهیزات سالن ورزشی
- بازسازی محوطه سالن سرو و احداث سایبان جهت پارکینگ کارکنان ۴۵ دستگاه
- بهینه سازی منابع انرژی اعم از آب، برق و گاز در ساختمان های اداری شامل:
- ۱. هوشمند سازی سیستم موتورخانه اینورتر و ... به منظور کاهش مصرف انرژی به میزان ۳۵ تا ۴۰ درصد
- ۲. تعمیر سیستم نیروگاه خورشیدی ساختمان تحقیقات و مانیتورینگ سیستم های سولار سازمان (۲ مجموعه ۴۰ کیلوواتی)
- ۳. اجرای لوله کشی ساختمان تحقیقات و افزایش قدرت قراردادی آب سازمان به میزان ۵۰۰۰ متر مکعب
- تهیه و نصب دوربین های مدار بسته جهت ساختمان های برج، محیط طبیعی، و محوطه های پیرامونی(در سال ۱۴۰۲ تعداد ۷۰ دستگاه دوربین تامین و نصب گردید)
- انعقاد قرار داد سالانه بیمه تکمیلی کارکنان با پوشش ۱/۵ نفر توسط سازمان
- اجاره سالن ورزشی برای آقایان در رشته فوتسال و بانوان در رشته آمادگی جسمانی
- پرداخت کمک هزینه رفاهی برای فرزندان ممتاز کارکنان در سال ۱۴۰۳
- برگزاری جلسات شورای پارک پردیسان
- آغاز اقدامات اجرایی جهت ساخت محوطه ورزشی (فوتبال) برای استفاده پرسنل سازمان

اجلاس بین المللی مقابله با توفان های ماسه و گرد و غبار

International Conference on Combating Sand and Dust Storms

تهران، جمهوری اسلامی ایران ۱۸-۱۹ شهریور ۱۴۰۲
Tehran, Islamic Republic Of Iran 9-10 September 2023

بخش هشتم:

امور بین الملل
و کنوانسیون ها

- عضویت در ۱۴ کنوانسیون و ۸ پروتکل الحاقی و مجامع بین المللی محیط زیستی ، میزبانی ۲ مرکز منطقه ای مربوط به کنوانسیون های رامسر و بازل و استکهلم ، ۵۹ تفاهم نامه همکاری بین المللی محیط زیستی و انجام تعهدات آن
- برگزاری هفتمین کنفرانس اعضا کنوانسیون تهران با محوریت حفاظت از محیط زیست دریایی دریای خزر و بهبود روابط محیط زیستی با کشورهای منطقه
- پیگیری اجرای تفاهم نامه های منعقد در حوزه دیپلماسی محیط زیست با تاکید بر کشورهای منطقه
- پیگیری اجرای بیانیه کنفرانس تهران (کنفرانس بین المللی مقابله با توفان های گرد و غبار)
- پیگیری و اجرای قطعنامه های مصوب ششمین مجمع محیط زیست سازمان ملل
- اجرای پروژه های بین المللی مبتنی بر تعهدات دولت جمهوری اسلامی ایران در کنوانسیون ها و پیمان های بین المللی نظیر کنوانسیون رامسر (تالاب ها) ، تغییرات آب و هوا، وین (لایه ازن) و...
- مشارکت در تنظیم سند محیط زیست سازمان همکاری شانگهای
- شرکت فعال در مذاکرات شکل گیری معاهدات بین المللی از جمله معاهده پایان دادن به آلودگی پلاستیک و معاهده تنوع زیستی دریایی فراسرزمینی
- تصویب قطعنامه پیشنهادی ج.ا.ایران در ششمین مجمع محیط زیست سازمان ملل در خصوص مقابله با گرد و غبار
- برگزاری کنفرانس بین المللی مقابله با توفان های گرد و غبار با حضور ۵۰ کشور و ۲۰ سازمان بین المللی برگزاری کنفرانس منطقه ای وزیران "همکاری های محیط زیستی برای آینده ای بهتر" با حضور ۱۱ کشور و امضای ۵ سند تفاهم همکاری با کشورهای امارات، عراق، سوریه، ترکمنستان و ارمنستان، عمان به منظور اجرای عملیات میدانی مقابله با پدیده گردوغبار امضای سند طرح آغازین و ایجاد صندوق منطقه ای گرد و غبار با اعتبار اولیه ۱۴۰۰۰ دلار با رویکرد بهره مندی از ظرفیت های کشورهای منطقه در مدیریت پدیده گرد و غبار (عملکرد ستاد گرد و غبار)
- برگزاری جلسات همکاری های محیط زیستی با کشور چین، نشست منطقه ای وزیران محیط زیست برای آینده ای بهتر، همکاری دوجانبه با آفریقای جنوبی، برنامه تسهیلات جهانی (GEF)
- حضور در نشست های بین المللی تغییرات اقلیم (COP۲۷)، کمیته اجرایی رایمی و کنوانسیون رامسر (COP۱۴) و اعلام مواضع جمهوری اسلامی ایران
- در راستای اجرای دیپلماسی فعال محیط زیستی

ریاست سازمان با شرکت در بیست و ششمین نشست کشورهای متعاقد به کنوانسیون تغییرات آب و هوا COP۲۶ در گلاسکو، پنجمین نشست یونیا ۵ و نشست گرامیداشت پنجاهمین سالگرد تاسیس برنامه محیط زیست ملل متحد (یونپ) در کنیا، پیگیری اجرایی شدن توافقات در زمینه مقابله با طوفان های گرد و غبار در قالب اعزام هیات دیپلماتیک به کشورهای عراق و سوریه، انجام مذاکرات دو جانبه با طرف کویتی در خصوص مقابله با طوفان های گرد و غبار در کویت، نشست وزیران محیط زیست، علوم و فناوری و گروه ۷۷ و چین در کوبا، جلسه مشورتی وزرا کشورهای عضو کنوانسیون تهران در سوئیس، پنجمین نشست وزرا و مقامات محیط زیست آسیا و اقیانوسیه در سریلانکا، نهمین اجلاس وزرای محیط زیست جهان اسلام (آیسیکو) در عربستان سعودی، ششمین مجمع UNEA-۶ محیط زیست در کنیا، پنجمین نشست وزرای محیط زیست کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای در قزاقستان، نشست وزرای محیط زیست گروه بریکس در روسیه و فروم توسعه سبز سازمان همکاری شانگهای در چین نسبت به پیشبرد اهداف جمهوری اسلامی ایران در حوزه محیط زیست اقدام نمود.

اجلاس بین المللی مقابله با توفان های ماسه و گرد و غبار مورخ ۲۰ شهریور ماه ۱۴۰۳

دهمین نشست وزرای محیط زیست کشورهای عضو گروه بریکس مورخ ۸ تیر ماه ۱۴۰۳

کنفرانس تغییرات اقلیمی گلاسکو مورخ: ۲۴ آبان ماه ۱۴۰۰

بخش نهم:

یگان حفاظت محیط زیست

- تجهیز و بهسازی یگان محیط زیست کشور از طریق خریداری ۱۲۰۰ دستگاه موتورسیکلت ۲۵۰ سی سی کمک دار تولید داخل کشور و خریداری و توزیع ۲۵ دستگاه خودرو کمک دار خارجی
- تشکیل شورای تحول محیط بانی در کشور مبنی بر حل مشکلات و معیشت محیط بانان در کشور.
- عضویت فرمانده یگان سازمان در شوراهای معاونین و مدیران
- صدور کارت همیار محیط بانان به تعداد ۱۶۲۱ قطعه در کشور
- کشف سلاح شکاری ۱۶۵۲۰ قبضه
- کشف سلاح جنگی ۱۹۰ قبضه
- برخورد با آلودگی محیط زیست ۲۵۹۰۷ مورد
- کل دستگیری در جرائم محیط زیستی ۴۱۹۳۹ نفر
- کل پرونده قضایی تشکیل شده ۳۷۰۰۲ مورد
- رصد فضای مجازی تعداد ۵۰۱ از سال ۱۴۰۰

- اجرای طرح سپید و همکاری دستگاه قضا در پیگیری پرونده های جرائم فضای مجازی
- برگزاری ۹ دوره آموزشی بدو خدمت برای محیط بانان در کشور
- حفاظت از مناطق چهارگانه سازمان با استفاده از ۳۸۰۰ نفر محیط بان که از این میان ۱۲۱ نفر به درجه رفیع شهادت و ۳۷۹ نفر به درجه جانبازی نائل آمده اند.

دوره آموزشی فرماندهان یگان حفاظت محیط زیست سراسر کشور مورخ ۱۱ دی ماه ۱۴۰۲

مراسم تجلیل از محیط بان نمونه کشور مورخ ۲۴ خرداد ماه ۱۴۰۳

بخش دهم:

صندوق ملی محیط زیست

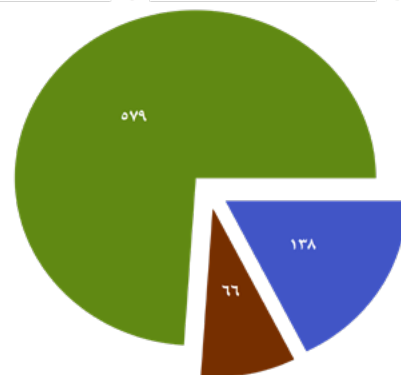

- اجرایی کردن پرداخت بیمه خسارت حیات وحش برای گونه های در معرض خطر انقراض برای کشاورزان و دامداران برای اولین بار در کشور به میزان ۱۴۰ میلیارد ریال در دولت مردمی
- تامین منابع مالی و عقد بزرگترین قرارداد اعطای تسهیلات تلفیقی به میزان ۷۵۰۰ میلیارد ریال با بانک توسعه تعاون در راستای اجرای پروژه های محیط زیستی توسط بخش غیردولتی
- حذف کارمزد بانکی برای اعطای تسهیلات محیط زیستی
- اعطای تسهیلات خرد در جهت کاهش آلودگی هوا از طریق توسعه نیروگاه های خورشیدی و تعویض تاکسی های فرسوده
- اجرایی شدن منابع مالی قانون هوای پاک و قانون حفظ، مدیریت و احیای تالاب ها برای اولین بار در دولت مردمی و انقلابی
- تجهیز منابع از طریق ایجاد پویش های مردمی در جهت اجرای طرح های محیط زیستی

عملکرد صندوق ملی محیط زیست از نگاه آمار:

● تعداد پرداخت غرامت بیمه حیات وحش ● تعداد تسهیلات پرداخت شده به پروژه های محیط زیستی ● تعداد پروژه های محیط زیستی معرفی شده به بانک های عامل

بخش یازدهم:

پژوهشکده محیط زیست و توسعه پایدار

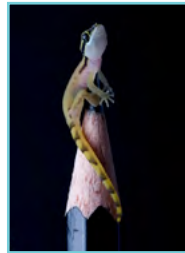
عملکرد پژوهشکده محیط زیست و توسعه پایدار از نگاه آمار:

- انجام پژوهش های مختلف کاربردی و مساله محور منطبق با چالش های محیط زیستی کشور
- ایجاد هاب علمی تغییر اقلیم کشور با تصویب ماده واحده تغییر اقلیم در برنامه هفتم توسعه کشور و برگزاری بیش از ۱۰ نشست تخصصی با دانشگاه ها، مراکز تحقیقاتی و مراجع ذیربط.
- ارائه خدمات نظارتی و برون سپاری طرح های مختلف مطالعاتی سازمان در حوزه های پایش آلودگی درون سرزمینی (آب، خاک و هوا) و دریاها و تالاب ها (با تاکید بر انجام مطالعات نیاز آبی و حق آبه تالاب ها)
- مشارکت جدی در بررسی و بازنگری دوره ای وضعیت ذخیره گاه های زیست کره ایران و تسریع در روند تدوین برنامه مدیریت ذخیره گاه ها بر مبنای دستورالعمل یونسکو
- اجرای طرح های ارزش گذاری اقتصادی خدمات اکوسیستمی و منابع پایه محیط زیستی مناطق تحت مدیریت سازمان و استان های مختلف
- تأثیر گذاری در سیاست گذاری علمی در حوزه محیط زیست از طریق مشارکت فعال اعضای هیات علمی پژوهشکده در کمیسیون های تخصصی شورای عتف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- مشارکت در تدوین و تهیه دستورالعمل های فنی مورد نیاز معاونت های تخصصی سازمان و به ویژه در حوزه های برآورد هزینه ها و خسارات وارده به محیط زیست، تعیین حریم اکولوژیک و بهره برداری از تالاب های کشور، مدیریت و مهندسی پسماند
- اجرای طرح های متعدد در جهت شناسایی، بررسی، احیا و بازسازی زیستگاه های طبیعی کشور

عکاس:
علی مهاجران

همکاری با سایر موسسات و دانشگاه ها

بیشترت انجام طرح های
پروتسپاری نسبت به
متوسط عملکرد سه ساله
پایانی دولت قبل
میانگین از ۳.۶ به ۶.۶

فصل سوم: محیط زیست در برنامه هفتم

تحلیل داده های عملکردی محیط زیست در برنامه های توسعه پیشین موید بروز نقصان و چالش های جدی در تحقق فرآیند لحاظ موضوع محیط زیست در برنامه ریزی کلان کشور می باشد، موضوعی که در برنامه هفتم توسعه تلاش بر رفع آن گردیده و تلاش شده با لحاظ مفاهیمی چون اقتصاد سبز، مدیریت تغییرات اقلیمی و اقتصاد چرخشی به بهسازی منابع زیستی موجود پرداخته شود.

احکام بخشی حوزه محیط زیست

ماده ۲۲) با هدف رعایت استانداردهای زیست محیطی اقدامات زیر انجام می شود:

الف) کلیه طرح (پروژه) های بزرگ جدید و طرح های توسعه ای بزرگ که توسط دستگاه های اجرائی، بخش های خصوصی، تعاونی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی در پهنه سرزمین از جمله مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی اجرائی می شود، باید قبل از اجرا بر اساس شاخص ها، ضوابط و معیارهای زیست محیطی که به تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست می رسد، توسط سازمان حفاظت محیط زیست مورد ارزیابی اثرات زیست محیطی قرارگیرد. سازمان

حفاظت محیط زیست مکلف است نظر خود را دایر بر تأیید یا عدم تأیید طرح (پروژه) ها با ذکر علل عدم تأیید، ظرف سه ماه به صورت کتبی اعلام کند. عدم اعلام نظر ظرف مهلت مقرر به منزله تأیید است. آیین نامه اجرائی این بند مشتمل بر شاخص ها، ضوابط، معیارهای زیست محیطی و مصادیق طرح (پروژه) های مشمول ارزیابی، ظرف سه ماه از لازم الاجرا شدن این قانون توسط سازمان حفاظت محیط زیست تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ب) دستگاه های اجرائی مکلفند طرح های کلان توسعه ای خود را مورد ارزیابی راهبردی زیست محیطی قرار داده و گزارش آن را برای تأیید به سازمان حفاظت محیط زیست ارسال نمایند. آیین نامه اجرائی این بند مشتمل بر تعریف طرح های کلان توسعه ای، توسط سازمان حفاظت محیط زیست تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

پ) سازمان حفاظت محیط زیست مجاز است از طریق آزمایشگاه های معتمد و همکار، بر

میزان آلاینده و ارزیابی خوداظهاری واحدهای آلاینده و واسنجی (کالیبراسیون) تجهیزات پایش آلاینده های منابع زیستی نظارت نماید. پرداخت تعرفه خدمات مذکور بر عهده واحدهای مشمول می باشد. آیین نامه اجرائی این بند مشتمل بر تعیین شاخص ها و معیارهای زیست محیطی و تعرفه های ارائه خدمات به واحدهای مشمول، توسط سازمان حفاظت محیط زیست تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

بند الحاقی ۱) به استناد بند (۸) سیاست های کلی محیط زیست و به منظور توسعه اقتصاد سبز، صنعت کم کربن و تقویت سازگاری و کاهش آسیب های ناشی از تغییر اقلیم، سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با همکاری وزارتخانه های نفت، نیرو، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهر سازی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نسبت به تدوین برنامه مدیریت تغییرات اقلیمی کشور طی سال اول برنامه اقدام و ترتیبات قانونی مورد نیاز را اعمال نماید.

بند الحاقی ۲) به منظور دستیابی به محیط زیست مطلوب برای آحاد جامعه در طی سال های اجرای برنامه:

۱) سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است حداکثر تا پایان سال دوم برنامه، با همکاری سازمان و سایر دستگاه های اجرائی مرتبط، نسبت به ارزشگذاری اقتصادی منابع زیست محیطی، تعیین هزینه خسارات زیست محیطی و نحوه تخصیص آن برای طرح های زیست محیطی بر اساس آیین نامه ای که به تصویب هیأت وزیران می رسد، اقدام نماید.

بند الحاقی ۳) به منظور حفظ محیط زیست و سلامت عمومی از آثار زیانبار پسماندها و مدیریت مسؤولانه منابعی که پسماندها از آن تولید می شوند:

۱) سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با همکاری وزارتخانه های کشور، صنعت، معدن و تجارت، نیرو، نفت، جهادکشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برنامه ملی راهبردی مدیریت پسماندها را با رویکرد اصلاح الگوی تولید و مصرف،

کاهش حداکثری تولید پسماندها، تفکیک از مبدأ و پیاده سازی نظام اقتصاد چرخشی در چرخه مدیریت پسماندها در پایان سال اول برنامه تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند. دستگاه های ذیربط مکلفند در طول سال های اجرای برنامه به گونه ای عمل نمایند که برنامه ملی راهبردی مدیریت پسماندها در کلانشهرها و شهرهای استان های شمالی به صورت کامل اجرایی گردد.

۳) سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است سامانه یکپارچه مدیریت پسماندها را با هدف پایش و نظارت بر کلیه اقدامات مدیریتی پسماندها در کشور تا پایان سال اول برنامه ایجاد کند.

تبصره) سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با همکاری وزارتخانه های کشور، صنعت، معدن و تجارت، نیرو، نفت، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آیین نامه اجرایی این بند را تا پایان سال اول برنامه تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند.

ماده ۴۱) رها سازی آب آلوده و آلوده نمودن منابع

آب سطحی و زیرزمینی ممنوع است. مرتکب به مجازات مقرر در ماده (۶۸۸) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ محکوم می گردد.

تبصره ۱) به منظور کاهش آلودگی، کلیه واحدهای تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی، زیربنایی و معدنی موظفند نسبت به پایش آلودگی سطحی، زیرزمینی، خاک و دریاها و تالاب ها اقدام و نتیجه را در چهارچوب خوداظهاری پایش زیست محیطی به سازمان حفاظت محیط زیست ارائه نمایند. سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با هماهنگی دستگاه های مربوط نام واحد مستنکف پرخطر را در صورت عدم جبران در فهرست واحدهای مشمول عوارض سبز موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده قرار دهد .

تبصره ۳) به منظور صیانت و حفاظت کمی و کیفی منابع آب با توجه به وظایف قانونی، وزارت نیرو و سازمان حفاظت محیط زیست و واحدهای تابعه آنها در تمامی مراحل رسیدگی به پرونده ها و دعاوی

مختلف بین المللی شامل مسائل مربوط به حوزه های حقوق بشر، خلع سلاح، محیط زیست، صیانت از برنامه صلح آمیز هسته ای کشور، لغو تحریم های ظالمانه، مدیریت بحران ها و مناقشات منطقه ای و مقابله با «خشونت گرایی، ارباب گری (تروریسم) و افراط گرایی» و الهام بخشی انقلاب اسلامی به جامعه مستضعفین جهان

بند الحاقی ماده ۱۰۷) به منظور ارتقای بهره و افزایش سهم اقتصاد رقومی (دیجیتال)، کلیه وزارتخانه ها، سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور، سازمان حفاظت محیط زیست، بانک مرکزی و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری با رعایت قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی مکلفند تا پایان سال اول اجرای برنامه، نسبت به تهیه برنامه تحول رقومی (دیجیتال) بخش خود و طرح (پروژه) های پیشران به همراه سازوکارهای تأمین مالی آن منطبق با پیشنهادها و توانمندی های اجرایی بخش غیر دولتی اقدام نموده و آنها را به تصویب هیأت وزیران برسانند. گزارش

حقوقی و کیفری در تمامی مراجع قضائی از پرداخت هزینه های دادرسی معافند.

جزء ۱۳ بند الف ماده ۴۸) سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور مکلفند نسبت به ارائه پاسخ استعلام های مربوط به طرح های عمرانی و طرح های سرمایه گذاران طرح (پروژه) های صنعتی، معدنی و اکتشافی حداکثر ظرف دو ماه اقدام نمایند و در صورت رد گزارش ها و درخواست های مذکور، دلایل آن را به صورت کتبی، شفاف و مستند به قوانین و ضوابط فنی مربوط با ارائه راهکارهای عملیاتی برای رفع آن به ذینفعان اعلام کنند. عدم پاسخ سازمان های یاد شده در مهلت مقرر، به منزله تأیید می باشد.

بند ت ماده ۶۰) سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با همکاری مؤسسات تحقیقاتی شیلات ایران و دستگاه های اجرایی ذیربط نسبت به بازسازی زیستگاه های حساس به ویژه زیستگاه های آبی دارای گونه های در معرض خطر اقدام نماید.

بند ب ماده ۱۰۰) کنشگری فعال در موضوعات

پیشرفت این بند باید به صورت سالانه به شورای عالی فضای مجازی و مجلس ارسال گردد.

ماده الحاقی ۱ به لایحه) سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است به منظور تثبیت کانون های تولید گرد و غبار، برنامه های کوتاه مدت و میان مدت پیشگیری، سازگاری و مقابله با پدیده گرد و غبار در کشور را در قالب برنامه جامع مقابله با پدیده گرد و غبار و برنامه عمل دستگاه های اجرائی مرتبط، تهیه نماید و به تصویب هیأت وزیران برساند و گزارش عملکرد این بند را هر شش ماه یکبار به کمیسیون کشاورزی، آب، محیط زیست و منابع طبیعی مجلس ارسال نماید

ماده الحاقی ۲۱ به لایحه) رئیس یا عضو منتخب شورای عالی استان ها به عنوان عضو ناظر به ترکیب شورای عالی شهر سازی و معماری ایران، شورای اجتماعی کشور، شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی، شورای عالی محیط زیست و شورای عالی هماهنگی حمل و نقل و ایمنی کشور اضافه می گردد.

۴ الزامات اجرای برنامه هفتم و رفع چالش های موجود

۱. اصلاح نظام حکمرانی آب:

- اصلاح ساختار اقتصاد آب کشور از طریق ایجاد بسترها و زیرساخت های لازم برای تشکیل بازار و بورس آب و در نظرگرفتن آب به عنوان کالای اقتصادی - اجتماعی همراه با واقعی سازی قیمت آب با توجه به هزینه تمام شده آن
- استقرار مدیریت به هم پیوسته منابع آب مبتنی بر حوضه های آبریز و منطبق بر شرایط و ویژگی های مناطق مختلف به جای مدیریت استانی آب
- اصلاح الگوهای حکمرانی آب و تعیین آب قابل برنامه ریزی به تفکیک حوضه های آبریز و تعیین سید توزیع و بهره مندی از منابع آب قابل برنامه ریزی مبتنی بر آمایش سرزمین کشور
- جلوگیری از روند روزافزون افت سطح منابع آب زیرزمینی با اجرای طرح تعادل بخشی و آبخوان داری و کاهش برداشت و مصرف آب زیرزمینی

- استقرار نظام سنجش بهره وری آب در جهت اولویت بندی و برنامه ریزی برای مصرف آب براساس میزان بهره وری و مبتنی بر پارادیم توسعه کم آب بر

۲. توسعه مسیرهای نوین و جایگزین برای تأمین آب شرب و صنعتی:

- کاهش انتقال آب بین حوضه ای از رودخانه های داخلی و با رعایت حقوق بالادست، توقف سدسازی غیرضروری و مضر برای حیات پایین دست رودخانه و تأمین آب شرب از طریق شیرین سازی آب دریا با رعایت ملاحظات محیط زیستی و منابع آب غیرمتعارف از جمله چشمه های آب شیرین در بستر خلیج فارس و استحصال آب باران
- تأمین آب صنعتی استاندارد از طریق توسعه و بهبود سیستم های جمع آوری و تصفیه فاضلاب برای بازیافت و بازچرخانی آب و استفاده از زه آب ها، پساب ها و فاضلاب های شهری، صنعتی و کشاورزی و استفاده از منابع

- همراه با تغذیه سفره های آب زیرزمینی از طریق بازنگری در پروانه های بهره برداری چاه ها، جلوگیری از حفر و استفاده از چاه های غیرمجاز، کنترل استفاده های غیرمجاز از چاه های مجاز و نصب کنتور هوشمند برای جبران کسری مخزن و بیلان منفی (اضافه برداشت) منابع آب زیرزمینی
- به کارگیری ظرفیت و توانمندی دیپلماسی فعال و هوشمند برای چگونگی مبادله آب و بهره برداری پایدار از آب های مرزی و اکوسیستم های مشترک و رهاسازی حقابه هیرمند و هامون از افغانستان، رهاسازی حقابه دجله و فرات از کشورهای بالادست به خصوص ترکیه و انسداد کانال انتقال آب تالاب هورالعظیم به رودخانه دجله
- بازسازی و ارتقای سرمایه اجتماعی در امنیت آب به جای امنیتی کردن مسئله آب با تعریف و تبیین امنیت غذایی و توسعه ی صنعتی مبتنی بر امنیت آبی

آب دریا با رعایت ملاحظات زیست محیطی

۳. مدیریت پیشنگرانه تغییرات اقلیمی و نزولات جوی:

- تحلیل مناسب مزایا و معایب تغییرات اقلیمی برای کشور و تدوین نقشه راه برای استفاده از تغییرات مثبت و مهار تغییرات منفی
- توسعه آبخیزداری در مناطق بالادست و دشت‌ها برای بهره برداری بهینه از آب باران و تغییر میکرو اقلیم منطقه
- به کارگیری دانش و فناوری های مورد نیاز برای پیش بینی وضعیت نزولات جوی و بارورسازی ابرها در مواقع کم بارشی

۴. تثبیت خاک در مبدأ و کانون شروع ریزگرد:

- تأمین حقابۀ تالاب ها و پهنه های آبی و پخش سیلاب به صورت مدیریت شده در دشت ها، تالاب ها و پهنه های آبی موقت مستعد تولید ریزگرد
- توسعه پوشش گیاهی با شناسایی و معرفی

گونه های مقاوم به شرایط محیطی و سازگار با محیط زیست طبیعی منطقه و عدم استفاده از گونه های مهاجم برای کاشت گیاهان دائمی در اراضی پرشیب و کانون های ریزگرد با تأکید بر کاشت گونه های غذایی و دارویی به صورت واگذاری حق بهره برداری اقتصادی از اراضی به مردم بومی با حفظ مالکیت دولت

- استفاده از روش ها و فناوری های نوین ازجمله نانو فناوری و زیست فناوری و مواد متناسب و سازگار با محیط زیست برای تثبیت و مهار ذرات خاک در تالاب های خشک شده و اراضی غبارخیز داخلی و خارجی مبدأ ریزگردها

۵. مقابله با بیابان زایی و تغییر اقلیم مناطق بیابانی از سمت پیرامونی به درون بیابان:

- جلوگیری از بیابان زایی و تلاش برای احیای مناطق بیابانی از طریق توسعه پوشش گیاهی مقاوم به خشکی و شوری، توسعه کشت دیم، کاهش برداشت آب از سفره های زیرزمینی،

پسماندها

- استفاده از فناوری های نوین در مدیریت پسماندها و ارتقای سامانه جامع هوشمند مدیریت پسماند

۷. تسریع روند اسقاط و از رده خارج کردن خودروهای فرسوده:

- خرید گواهی اسقاط توسط واردکنندگان قطعات خودرو به ازای حجم دلاری واردات
- تهاتر مجوزهای ساخت و ساز و عوارض محیط زیستی با گواهی اسقاط و اختصاص بخشی از عوارض دریافتی و یا نرخ خدمات به خرید گواهی اسقاط توسط شهرداری کلانشهرها

۸. اهرم کردن حمایت از خودروسازان به ازای توسعه فناوری های پاک:

- توسعه تولید خودروهای پاک ازجمله خودرو برقی و موتور سیکلت ها همزمان با توسعه زیرساخت های مورد نیاز
- به کارگیری فناوری برای تغییر سیستم موتور

استفاده از شبکه های بادشکن طبیعی و مصنوعی در مناطق خشک و دارای پتانسیل غبارخیزی با استفاده از دانش و فناوری های نوین و تجربیات جهانی و تسهیل در سرمایه گذاری بخش های عمومی و خصوصی

- بهبود درآمد و معیشت ساکنان حوزه های آبخیز حساس و بیابانی از طریق معرفی فرصت های نوین اقتصادی متناسب با شرایط محیط زیستی، فرهنگی و اجتماعی آن ها با بهره گیری و توسعه الگوهای موفق بومی و جهانی

- تخصیص حق آبه های محیط زیستی (تالاب ها) بر اساس محاسبات صورت پذیرفته

۶. ایجاد نظام و ساختار یکپارچه ملی مدیریت پسماند ها و استفاده بهینه از انواع پسماند ها:

- توسعه و حمایت صنایع بازیافت و ایجاد شهرک های صنعتی بازیافت و تبدیل پسماند در راستای نهادینه سازی چرخه اقتصادی مدیریت

خودروهای بنزینی در جهت کاهش مصرف

سوخت و بهبود سیستم احتراق و اگزوز

خودروها از جمله نصب کاتالیست برای کاهش

میزان آلاینده تولیدی

• بهبود کیفیت سوخت خودروها از طریق

تولید انبوه و عرضه سوخت های زیستی

در سبد سوخت کشور با استفاده از منابع

غیرقابل مصرف توسط دام و انسان و ارتقای

استانداردهای محیط زیستی در زمینه حمل

سوخت خودرو

• توسعه جایگاه های سوخت سی ان جی به ویژه

جایگاه های کوچک مقیاس از طریق ترغیب

شهرداری ها در تأمین زمین و تجهیزات با تغییر

الگوی سهم بری شهرداری ها و شرکت های

بهره بردار از کارمزد و همچنین تسهیل اعطای

مجوز به شرکت های بهره بردار و شرکت های

نصب و تعمیرات به صورت رقابتی و بدون تعیین

سقف ظرفیت عددی و تسهیل مجوزهای

زیست محیطی با به کارگیری فناوری و بدون

تعیین میزان فاصله جغرافیایی

۹. توسعه حمل و نقل عمومی و پاک:

• احداث و تکمیل خطوط قطار درون شهری

(مترو) در کلانشهرها همراه با زمینه سازی و

ایجاد جذابیت برای ورود بخش غیردولتی از

جمله واگذاری منافع اقتصادی مترو به سازنده

• نوسازی ناوگان حمل و نقل اتوبوس و تاکسی

با اولویت از رده خارج کردن ناوگان فرسوده و

افزایش اتوبوس های با سوخت غیرفسیلی در

کلانشهرها

• متناسب سازی خیابان ها و معابر عمومی

پر تردد برای توسعه وسایل حمل و نقل پاک

از جمله دوچرخه

۱۰. توسعه فناوری و توجه به رویکردهای

سازگار با محیط زیست در توسعه

صنایع:

• اهرم کردن حمایت قانونی، مالی و فنی برای

روزآمدسازی و توسعه و تحول فناورانه تجهیزات

صنایع آلاینده

زمین و رفع تعارض بین مردم و دستگاه های

متولی حفاظت منابع طبیعی

• آموزش و توانمندسازی جوامع محلی و تأمین

تجهیزات پیشرفته مهار آتش برای مدیریت و

مهار آتش سوزی جنگل ها، بازسازی و احیای

عرصه های آسیب دیده و جلوگیری از تغییر

کاربری این عرصه ها

۱۲. توسعه روش های نوین و مردمی در

حفاظت از اکوسیستم ها:

• توانمندسازی جوامع محلی و بسترسازی زمینه

مشارکت آن ها در حفاظت اکوسیستم ها از

طریق بهره مندی از منافع اقتصادی حفاظت

از جمله اجاره بلندمدت منابع طبیعی به شرط

ارتقای شاخص های زیست محیطی

• استفاده از تجهیزات نوین از جمله سیستم های

سنجش از دور، پهپاد و بالون های ایستا برای

رصد اکوسیستم ها و حفاظت از منابع طبیعی

• تهیه اطلس عرصه های طبیعی و زیست

بوم های کشور و ایجاد پایگاه های اطلاعاتی

• جابجایی صنایع آلاینده و بحرانی در محدوده

شهرها بر اساس مطالعات امکان سنجی و در

نظرگرفتن آمایش سرزمین

• راه اندازی سامانه ی مدیریت پیش بینی شرایط

جوی در جهت پیش گیری و کنترل آلاینده

های هوا در کلا نشهرها

• توسعه نیروگاه های تجدید پذیر و بهینه سازی

مصرف انرژی در مصارف خانگی و صنعتی در

جهت کاهش انتشار دی اکسیدکربن

۱۱. توسعه اسناد رسمی و افزایش صدور

اسناد حدنگاری شده:

• پیگیری و همکاری با قوه قضائیه در حدنگاری

اراضی برای تعیین کاربری هر قطعه از پهنه

سرزمینی کشور و ایجاد سامانه اطلاعات ملی

زمین و تهیه نقشه قابلیت و تناسب اراضی

کشور

• پیگیری و همکاری با قوه قضائیه در صدور

سند رسمی برای اراضی ملی و منابع طبیعی

به منظور کاهش معاملات عادی در مالکیت

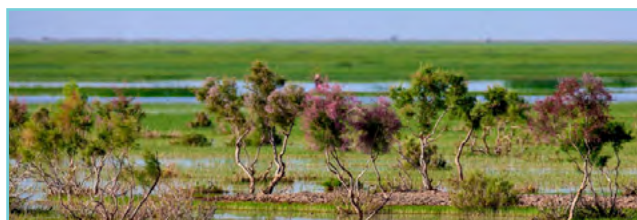
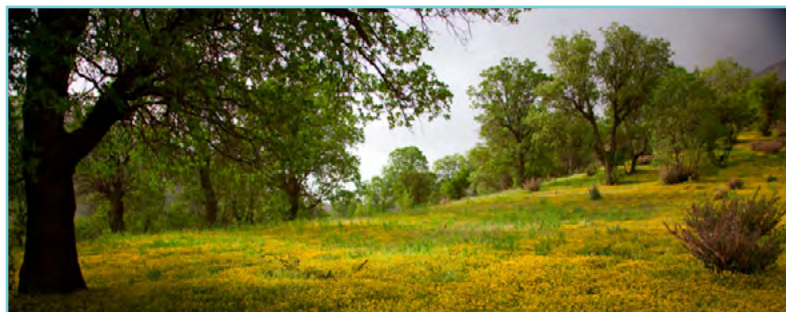
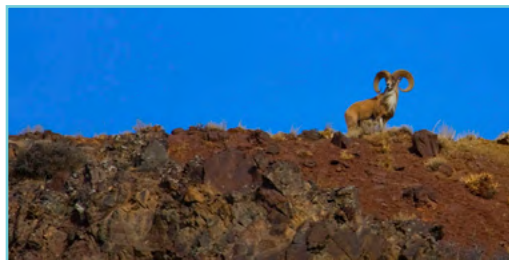
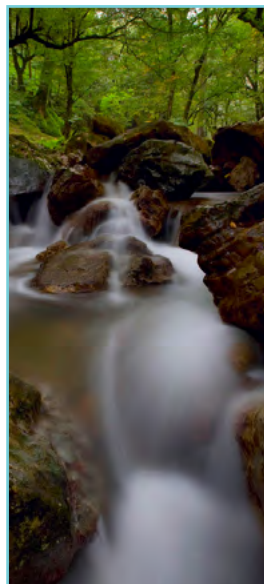
محیط زیستی با ارائه خدمات به صورت برخط همراه با افزایش نقش مردم در نظارت و رصد وضعیت محیط زیست

۱۳. سازگار نمودن طرح ها و پروژه های توسعه ای متناسب با توان اکولوژیک سرزمین:

- بازنگری ضوابط مکان یابی استقرار واحدهای صنعتی و تولیدی متناسب با سطح و نوع فناوری و میزان سازگاری با محیط زیست با در نظرگرفتن آمایش سرزمین به منظور بهبود محیط کسب و کار و افزایش تولید
- احداث طرح های صنعتی، تولیدی و عمرانی متناسب با توان اکولوژیک و آمایش سرزمین بر اساس برنامه آمایش صنعتی و عمرانی کشور
- معرفی فرصت های اقتصادی و سرمایه گذاری در حوزه منابع طبیعی و محیط زیست ازجمله معرفی گونه های دارای ارزش اقتصادی و طبیعت گردی (اکوتوریسم)
- بسط و توسعه اکولوژی صنعتی برای کاهش

عکاس:

علی مهاجران

فصل چهارم: عملکرد سازمان حفاظت محیط زیست در قاب تصاویر

محیط زیست به عنوان بستر اصلی حیات نیازمند حفظ برای ایجاد زندگی پایدار دارد. به همین دلیل اقداماتی نظیر کاهش آلودگی هوا، مقابله با پدیده‌های نوظهور زیست محیطی نظیر گرد و غبار، کنترل اثرات تغییر اقلیم و حفاظت از منابع زیستی و تنوع زیستی تاثیر به سزایی در حفظ محیط زیست و در نهایت زیسمندان دارد. در این فصل نگاهی اجمالی به اهم اقدامات سازمان در قاب تصاویر می اندازیم.

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان کردستان ۱۳/۸/۱۴۰۲)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان کردستان ۱۳/۸/۱۴۰۲)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان خراسان شمالی ۱۱/۹/۱۴۰۲)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان خراسان شمالی ۱۱/۹/۱۴۰۲)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان فارس ۲۳/۷/۱۴۰۲)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان فارس ۲۳/۷/۱۴۰۲)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان سیستان و بلوچستان ۹/۸/۱۴۰۲)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان سیستان و بلوچستان ۹/۸/۱۴۰۲)

۱۴

نشست ستاد ملی سیاستگذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گرد و غبار
(۱۴۰۲/۲/۶)

۱۳

همایش ملی حمایت و حفاظت جنگل ها و مراتع ایران (۱۴۰۲/۲/۲۰)

۱۰

اولین نشست هم اندیشی مدیریت و پیشگیری قاچاق گونه های حیات وحش
(۱۴۰۲/۹/۵)

۹

جلسه پیگیری دستورات ویژه رئیس جمهور در خصوص خلیج گرگان
(۱۴۰۲/۹/۶)

۱۶

بازدید دکتر سلاجقه از نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن بازار
(۱۴۰۱/۹/۲۳)

۱۵

نشست رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با شهردار تهران برای توسعه همکاری های دوجانبه (۱۴۰۲/۲/۱۱)

۱۲

همایش ملی مسئولیت اجتماعی؛ دانشگاه و صنعت (۱۴۰۲/۵/۹)

۱۱

همایش گردشگری سبز (۱۴۰۲/۷/۹)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان هرمزگان ۱۴۰۱/۶/۳)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان هرمزگان ۱۴۰۱/۶/۳)

نشست مشترک سازمان حفاظت محیط زیست با وزارت نفت (۱۴۰۱/۸/۸)

بیستمین نمایشگاه بین المللی محیط زیست (۱۴۰۱/۸/۲۹)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان کرمان ۱۴۰۱/۵/۲۰)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان کرمان ۱۴۰۱/۵/۲۰)

نشست شورای هماهنگی شبکه تشکل های محیط زیستی و منابع طبیعی (۱۴۰۱/۶/۱۳)

نشست کمیته احیای تالاب انزلی با حضور دکتر سلاجقه (۱۴۰۱/۶/۱۵)

دیدار دکتر سلاجقه با وزیر محیط زیست روسیه در حاشیه اجلاس بریکس
(۱۴۰۳/۴/۸)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان همدان ۱۴۰۱/۵/۶)

نشست منطقه ای وزیران، همکاری های محیط زیستی برای آینده ای بهتر
(۱۴۰۱/۴/۳۰)

نشست منطقه ای وزیران، همکاری های محیط زیستی برای آینده ای بهتر
(۱۴۰۱/۴/۳۰)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان مرکزی ۱۴۰۱/۵/۱)

دیدار دکتر سلاجقه با وزیر محیط زیست چین در حاشیه اجلاس بریکس
(۱۴۰۳/۴/۱۰)

امضای یادداشت تفاهم برای مقابله با توفان های گرد و غبار میان ایران و کویت
(۱۴۰۱/۴/۱۴)

امضای یادداشت تفاهم ایران و عراق برای مقابله با توفان های گرد و غبار
(۱۴۰۱/۴/۲۲)

۳۸

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان همدان ۱۴۰۳/۳/۱۷)

۳۷

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان چهارمحال و بختیاری ۱۴۰۲/۶/۲)

۳۴

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان خراسان رضوی ۱۴۰۱/۱۰/۱)

۳۳

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان خراسان رضوی ۱۴۰۱/۳/۲۳)

۴۰

نشست خبری دکتر سلاجقه به مناسبت گرامی داشت هفته ملی محیط زیست (۱۴۰۳/۳/۲۲)

۳۹

همایش ملی انسان، طبیعت، حیات وحش (۱۴۰۳/۳/۲۲)

۳۶

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان خراسان شمالی ۱۴۰۱/۴/۲)

۳۵

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان خراسان رضوی ۱۴۰۳/۳/۱۹)

بیست چهارمین همایش ملی واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی سبز
۱۴۰۲/۹/۲۸

نشست هم اندیشی شورای عالی استان ها و سازمان حفاظت محیط زیست
(۱۴۰۳/۲/۴)

دیدار دکتر سلاجقه با خانواده شهید دمیرچی (استان تهران ۱۴۰۱/۱۰/۲۰)

دیدار دکتر سلاجقه با خانواده شهید همتی (استان خراسان شمالی
۱۴۰۱/۴/۲)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان اردبیل ۱۴۰۱/۱۰/۸)

آیین غرس نهال با حضور دکتر سلاجقه (۱۴۰۲/۱۲/۱۵)

دیدار دکتر سلاجقه با خانواده شهید حسن پور (استان قزوین ۱۴۰۱/۱۱/۲۷)

دیدار دکتر سلاجقه با خانواده شهیدان رجیبی (استان اردبیل ۱۴۰۱/۱۰/۸)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان سمنان ۱۴۰۰/۹/۲۰)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان قزوین ۱۴۰۰/۱۰/۹)

دیدار دکتر سلاجقه با مراجع عظام تقلید (استان قم ۱۴۰۰/۸/۱۳)

دیدار دکتر سلاجقه با مراجع عظام تقلید (استان قم ۱۴۰۰/۸/۱۳)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان یزد ۱۴۰۰/۱۰/۳۰)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان کرمانشاه ۱۴۰۰/۱۱/۲۸)

سفر استانی دکتر سلاجقه (استان قم ۱۴۰۱/۱۱/۴)

دیدار دکتر سلاجقه با مراجع عظام تقلید (استان قم ۱۴۰۰/۸/۱۳)